

STATUT

i inne dokumenty regulujące pracę szkoły

**IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE im. Mikołaja Kopernika
w Rzeszowie**

Spis treści

Rozdział I - postanowienia ogólne	2
Rozdział II – misja, cele i zadania szkoły	3
Rozdział III - organy szkoły i ich kompetencje	6
Rozdział IV - organizacja szkoły	14
Rozdział V - nauczyciele i inni pracownicy szkoły	17
Rozdział VI - uczniowie szkoły	21
Rozdział VII - program wychowawczy szkoły	24
Rozdział VIII – wewnętrzny system oceniania	30
Rozdział IX – pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole oraz współpraca szkoły z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2 w Rzeszowie	40
Rozdział X – współpraca rodziców (opiekunów prawnych) ze szkołą	42
Rozdział XI - działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy i innym zachowaniom ryzykownym	44
Rozdział XII - postanowienia końcowe	46
<i>Załącznik 1</i> REGULAMIN SZKOLNY	47
<i>Załącznik 2</i> PROCEDURY POSTĘPOWANIA w SYTUACJACH KRYZYSOWYCH	52
<i>Załącznik 2</i> PROGRAM WYCHOWANIA PATRIOTYCZNEGO	60

STATUT IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Rozdział I - postanowienia ogólne

§1.

1. IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Rzeszowie jest jednostką budżetową, której organem prowadzącym jest Gmina Miasto Rzeszów z siedzibą w Rzeszowie (Podstawa prawna: Ustawa z dnia 24 listopada 1995 r. o zmianie zakresu, działania niektórych miast oraz miejskich strefach usług publicznych Dz. U. Nr 141, poz. 692).
2. Szkoła działa na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991 r o systemie oświaty (Dz. U z 1996 r Nr 67 z późniejszymi zmianami).

§2.

Pełna nazwa szkoły brzmi: IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Rzeszowie, ul. Dąbrowskiego 82.

§3.

Przepisy normujące zasady działania IV Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika formułuje Statut Szkoły (w oparciu o rozporządzenie MENiS z dn. 31 stycznia 2002 r. Dz. U. Nr 10 z dn. 08.02.2002 r. poz. 96).

§4.

1. IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika kształci młodzież w cyklu 3 - letnim na podbudowie 3- letniego gimnazjum.
2. Dyrektor IV Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w porozumieniu z radą pedagogiczną i samorządem uczniowskim, uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe liceum, wyznacza na początku etapu edukacyjnego dla danego oddziału uczniowskiego od 2 do 4 przedmiotów, ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym.

§5.

IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika spełnia funkcję kształcącą, wychowawczą, opiekuńczą i kulturotwórczą.

Rozdział II – misja, cele i zadania szkoły

§6.

Nadrzędnym celem szkoły jest indywidualny i wszechstronny rozwój oraz wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszą naukę i pracę. W naszym liceum szanujemy się wzajemnie i wspieramy. Jesteśmy szkołą bezpieczną. Rozwijamy aktywne i odpowiedzialne postawy uczestniczenia w życiu społecznym. Wpajamy system wartości moralnych i norm etycznych. Przygotowujemy do aktywnego udziału w życiu kulturalnym i społecznym. Budzimy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno.

§7.

Szkoła realizuje cele wynikające z ustawy o systemie oświaty, a w szczególności:

1. umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły lub/i świadectwa dojrzałości, a równocześnie kształtuje w uczniach predyspozycje pozwalające sprostać wymogom współczesnego świata, zwłaszcza w zakresie wymiany informacji oraz sprawnego poruszania się w cywilizacji szybkiego postępu naukowo - technicznego,
2. umożliwia absolwentom dokonanie świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia na studiach wyższych lub w szkołach policealnych,
3. kształtuje środowisko wychowawcze, sprzyjające rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu się na kulturotwórcze wartości Europy i świata - czyli integrację i globalizację,
4. kształci i wychowuje w duchu tolerancji, humanizmu, przekazuje wiedzę o społeczeństwie, o problemach społecznych, ekonomicznych kraju, świata, kulturze i środowisku naturalnym, sprawuje opiekę nad uczniami stosownie do ich potrzeb i możliwości szkoły .

§8.

Szkoła realizuje następujące zadania w zakresie kształcenia, wychowania i opieki wynikające z ustawy o systemie oświaty:

- 1) kształci młodzież na poziomie odpowiednim do wieku i osiągniętego rozwoju;
- 2) wspomaga wychowawczą rolę rodziny;
- 3) dostosowuje treści, metody i organizację nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także zapewnia możliwość korzystania z pomocy psychologiczno – pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;
- 4) umożliwia pobieranie nauki przez młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami;
- 5) zapewnia opiekę nad uczniami, również niepełnosprawnymi, przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych;
- 6) zapewnia opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły w skróconym czasie;
- 7) przygotowuje młodzież do dalszego kształcenia w szkołach wyższych;
- 8) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki;
- 9) upowszechnia wśród dzieci i młodzieży wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtuje postawy sprzyjające jego wdrażaniu;

- 10) zapewnia opiekę uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
- 11) kształtuje w uczniach postawy przedsiębiorczości sprzyjające aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym;
- 12) przygotowuje uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
- 13) zapewnia warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;
- 14) upowszechnia wśród dzieci i młodzieży wiedzę o bezpieczeństwie oraz kształtuje właściwe postawy wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.

§9.

Szkoła realizuje zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty poprzez:

1. zapewnienie uczniom warunków niezbędnych do ich rozwoju,
2. przygotowanie do wypełnienia obowiązków rodzinnych i obywatelskich zgodnie z zasadami demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności,
3. umożliwienie podtrzymywania poczucia tożsamości religijnej, odwołania do chrześcijańskiego systemu wartości i uznawanie za podstawowe uniwersalne zasady etyki,
4. dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów,
5. realizowanie podstaw programowych ustalonych dla liceum,
6. zatrudnianie nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach,
7. umożliwienie uczniowi korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej,
8. umożliwienie nauki młodzieży niepełnosprawnej zgodnie z jej indywidualnymi możliwościami; w szczególnych przypadkach w formie nauczania indywidualnego,
9. umożliwienie uczniom rozwijania zainteresowań, realizowania indywidualnych programów nauczania, ukończenia szkoły w skróconym czasie, utrzymywanie prozdrowotnych warunków życia i pracy ucznia oraz nauczyciela w szkole,
10. upowszechnianie wiedzy ekologicznej oraz kształtowanie właściwych postaw wobec problemów ochrony środowiska,
11. zapewnienie opieki uczniom przebywającym w szkole podczas zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych i pozalekcyjnych oraz przerw międzylekcyjnych wg następujących zasad:
  - 1) za bezpieczeństwo podczas zajęć obowiązkowych odpowiada nauczyciel przedmiotu lub nauczyciel zastępujący go,
  - 2) podczas zajęć nadobowiązkowych i pozalekcyjnych za bezpieczeństwo uczniów odpowiada organizator lub nauczyciel prowadzący te zajęcia albo rodzic (opiekun prawny),
  - 3) w czasie przerw międzylekcyjnych opiekę nad uczniami sprawują nauczyciele dyżurujący wg obowiązującego regulaminu dyżurów,
12. zapewnienie uczniom opieki podczas organizowanych przez szkołę wycieczek oraz zajęć poza terenem szkoły wg zasad:
  - 1) za bezpieczeństwo w czasie wycieczki odpowiada kierownik wycieczki i opiekunowie, zgodnie z opisem karty wycieczki,
  - 2) za bezpieczeństwo w czasie zajęć poza terenem szkoły i w drodze na miejsce ich przeprowadzenia odpowiada nauczyciel wyznaczony na opiekuna grupy. W uzasadnionych przypadkach za bezpieczeństwo uczniów odpowiada rodzic (opiekun prawny) po złożeniu stosownego oświadczenia.
13. otoczenie szczególną opieką uczniów pozostających w trudnych warunkach rodzinnych lub losowych oraz udzielenie im pomocy w miarę możliwości szkoły,

14. powierzenie każdego oddziału szczególnej opiece nauczyciela wychowawcy wyznaczonego przez dyrektora szkoły,
15. wspomaganie wychowawczej roli rodziny.

§10.

Szkoła organizuje naukę religii lub etyki w wymiarze określonym odrębnymi przepisami.

Rozdział III - organy szkoły i ich kompetencje

§11.

1. Organami szkoły są:
  - 1) dyrektor szkoły,
  - 2) rada pedagogiczna,
  - 3) rada rodziców,
  - 4) samorząd uczniowski.
2. Rada pedagogiczna, rada rodziców i samorząd uczniowski uchwalają regulaminy swojej działalności, które nie mogą być sprzeczne z przepisami prawa oświatowego i niniejszym Statutem.

§12.

1. Dyrektor szkoły kieruje działalnością szkoły oraz reprezentuje ją na zewnątrz, jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole nauczycieli, pracowników administracji i obsługi.
2. Do zadań dyrektora należy w szczególności:
  - 1) kierowanie bieżącą działalnością dydaktyczną – wychowawczą,
  - 2) organizowanie całości pracy dydaktycznej, w tym:
    - a) wyznaczenie na początku etapu edukacyjnego dla danego oddziału, grupy oddziałowej lub grupy międzyoddziałowej przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym, w porozumieniu z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim, z uwzględnieniem zainteresowań uczniów oraz możliwości organizacyjnych, kadrowych i finansowych liceum,
    - b) opracowanie arkusza organizacyjnego liceum zawierającego szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych,
    - c) powołanie zespołu nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w szkołach publicznych,
    - d) tworzenie spośród nauczycieli i specjalistów zespołów przedmiotowych lub innych zespołów problemowo – zadaniowych.
  - 3) sprawowanie nadzoru pedagogicznego,
  - 4) sprawowanie opieki nad uczniami oraz stworzenie im warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego, organizowanie działań i szczegółowych rozwiązań dotyczących wspierania dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
  - 5) realizowanie uchwał rady pedagogicznej podjętych w ramach jej kompetencji,
  - 6) dysponowanie środkami finansowymi szkoły, ponoszenie odpowiedzialności za ich prawidłowe wykorzystanie,
  - 7) zatrudnianie i zwalnianie nauczycieli i innych pracowników szkoły,
  - 8) występowanie z wnioskami w sprawie odznaczeń, nagród, wyróżnień dla nauczycieli i innych pracowników szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i związków zawodowych,
  - 9) przedstawianie radzie pedagogicznej dwa razy w roku szkolnym wniosków, wynikających ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacji o działalności szkoły,
  - 10) opracowanie planu doskonalenia zawodowego nauczycieli, organizowanie WDN,

- 11) wspieranie nauczycieli poprzez modelowanie przyjaznych, opartych na współpracy relacji i umożliwienie rozwijania kompetencji wychowawczych, profilaktycznych oraz z zakresu pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- 12) współpraca z instytucjami samorządowymi odpowiedzialnymi za edukację w środowisku lokalnym poprzez:
  - proponowanie rozwiązań organizacyjnych (np. zmniejszenie liczebności klas, zatrudnienie specjalisty w szkole) i wychowawczych (np. system pracy z dziećmi przejawiającymi zaburzenia zachowania), które mogą stanowić treść uchwał jednostki samorządu terytorialnego (JST),
  - pozyskiwanie funduszy na działalność profilaktyczną (między innymi z będących w gestii JST pieniędzy przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi), wychowawczą i opiekuńczą, pozyskiwanie funduszy na doskonalenie nauczycieli,
  - negocjowanie z samorządem środków przeznaczanych na edukację uczniów ze SPE (zwiększona waga subwencji oświatowej), na którą MEN przekazuje dodatkowe finansowanie do samorządu lokalnego, a stanowią one jego dochód.
- 13) współdziałanie ze szkołami wyższymi oraz zakładami kształcenia nauczycieli w zakresie organizacji praktyk pedagogicznych,
- 14) współpraca z instytucjami lokalnymi w celu poszerzenia aktywności społecznej szkoły,
- 15) wykonywanie innych zadań, wynikających z przepisów szczegółowych.

§13.

Dyrektor szkoły ma prawo do wstrzymania uchwał rady pedagogicznej niezgodnych z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor zawiadamia organ sprawujący nadzór pedagogiczny i organ prowadzący. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami. Decyzja ta jest ostateczna.

§14.

Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, może wyrazić zgodę na działalność w szkole stowarzyszeń i organizacji, których celem statutowym jest prowadzenie, rozszerzenie i wzbogacenie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

§15.

Wykonując swoje zadania dyrektor szkoły współpracuje z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim.

§16.

1. Dyrektor szkoły może wyjątkowo skreślić ucznia z listy uczniów, po wykorzystaniu wszystkich możliwości oddziaływania wychowawczego na ucznia, w tym pomocy psychologiczno - pedagogicznej, za szczególne naruszenie zasad Regulaminu Szkoły oraz norm współżycia, wynikających z uniwersalnych zasad etyki.
2. Skreślenie ucznia z listy uczniów następuje w formie decyzji administracyjnej z uwzględnieniem procedury zgodnej z kodeksem postępowania administracyjnego (Uchwała Sądu Najwyższego (IIICZP84/92)).
  - 1) skreślenie następuje zgodnie z decyzją podjętą na podstawie uchwały rady pedagogicznej i po sformułowaniu pisemnej opinii samorządu uczniowskiego,
  - 2) o decyzji i jej uzasadnieniu szkoła w trybie natychmiastowym powiadamia ucznia, jego rodziców (opiekunów prawnych) w formie pisemnej,
  - 3) uczniowi, jego rodzicom (opiekunom prawnym) przysługuje prawo odwołania się od decyzji w ciągu 14 dni od chwili jej otrzymania,

- 4) do czasu rozpatrzenia odwołania uczeń pozostaje w szkole.
3. Uczeń może zostać skreślony z listy uczniów na podstawie decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego (art. 155 KPA). Strona, wobec której zastosowano rygor natychmiastowej wykonalności, może zwrócić się do organu odwoławczego o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji.
4. Za szczególnie rażące wykroczenia przeciw zasadom regulaminu i norm współżycia uważa się:
  - 1) agresywne zachowanie, zagrażające bezpieczeństwu, zdrowiu i życiu uczniów oraz pracowników szkoły,
  - 2) świadome i celowe dewastowanie szkoły i mienia szkolnego, dokonywanie kradzieży,
  - 3) spożywanie alkoholu na terenie szkoły, w trakcie imprez lub wycieczek szkolnych, używanie narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających,
  - 4) handel lub udzielanie narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych,
  - 5) systematyczne opuszczanie znaczącej liczby godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, mimo stosowania przez szkołę środków wychowawczych.
5. Uczeń może zostać skreślony z listy uczniów za inne rażące wykroczenia, niedające się przewidzieć i uściślić w Statucie.

§17.

1. W szkole jest utworzone stanowisko wicedyrektora.
2. Dyrektor szkoły powołuje i odwołuje wicedyrektora po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i organu prowadzącego szkołę.
3. Wicedyrektor realizuje zadania wynikające z przydziału czynności a w szczególności:
  - 1) zastępuje dyrektora w przypadku jego nieobecności w szkole,
  - 2) współpracuje z dyrektorem w przygotowaniu projektów dokumentów programowo - organizacyjnych szkoły.
4. Wicedyrektor realizuje zadania nadzoru pedagogicznego, odpowiada za sprawność organizacyjną i poziom pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, ma prawo formułować projekt oceny pracy nauczyciela. A ponadto wicedyrektor:
  - 1) uczestniczy w pracach zespołu wychowawczego - jest jego przewodniczącym,
  - 2) w czasie nieobecności dyrektora jest przełożonym służbowym wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły,
  - 3) ma prawo wnioskować do dyrektora szkoły w sprawach nagród i wyróżnień oraz kar porządkowych dla nauczycieli,
  - 4) ma prawo używania pieczętki osobowej z tytułem „Wicedyrektor szkoły” oraz podpisywania pism, których treść jest zgodna z zakresem jego obowiązków,
  - 5) odpowiada służbowo przed dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego, może tworzyć inne, dodatkowe stanowiska kierownicze. Zakres obowiązków osób pełniących funkcje kierownicze ustala dyrektor szkoły.

§18.

Dyrektor szkoły odpowiada służbowo za realizację swoich zadań przed organem prowadzącym i organem sprawującym nadzór pedagogiczny.

§19.

Tryb powołania i odwołania dyrektora określa ustawa o systemie oświaty i wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze.

§20.

Radę pedagogiczną tworzą wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole. Przewodniczącym rady jest dyrektor, który przygotowuje i prowadzi zebrania oraz odpowiada za zawiadomienie jej członków o terminie i porządku obrad.

1. Rada pedagogiczna jest kolegiałnym organem szkoły, powołanym do diagnozowania, oceniania i rozstrzygania spraw dotyczących statutowych zadań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki.
2. W skład rady pedagogicznej wchodzi wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole. W zebraniach rady pedagogicznej mogą brać udział (w charakterze doradczym) osoby zaproszone przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek rady.
3. Rada pedagogiczna wypełnia swoje funkcje zgodnie z postanowieniami obowiązujących aktów prawnych.
4. Rada obraduje na zebraniach plenarnych lub w powołanych przez siebie komisjach.
5. Zebrania rady mogą być organizowane z inicjatywy przewodniczącego, na wniosek organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz co najmniej 1/2 członków rady pedagogicznej.
6. Zebrania plenarne rady organizowane są przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym półroczu w związku z podejmowaniem uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów, po zakończeniu roku szkolnego oraz w miarę potrzeb bieżących.
7. Rada podejmuje uchwały na zebraniach plenarnych. Uchwały obowiązują wszystkich pracowników i uczniów, bez względu na ich wcześniejszy stosunek do projektów tych uchwał.
8. Uchwały rady zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/2 członków rady pedagogicznej.
9. Rada podejmuje wnioski. Wnioski uchwalone są w trybie analogicznym jak uchwały.
10. Rada, w zależności od potrzeb, powołuje stałe i doraźne komisje oraz ich przewodniczących.
11. Komisje składają sprawozdania ze swojej działalności, wnioski przez nie sformułowane podlegają zatwierdzeniu przez radę.
12. Wszyscy członkowie rady obowiązani są do aktywnego udziału w pracach rady, organizowania samokształcenia, stwarzania atmosfery życzliwości i zgodnego współdziałania dla dobra szkoły.
13. Przewodniczący rady zobowiązany jest do realizacji jej uchwał i wniosków oraz okresowego informowania o stopniu ich wykonania.
14. Członkowie rady zobowiązani są do przestrzegania postanowień Statutu Szkoły, wewnętrznych zarządzeń dyrektora, składania przed radą sprawozdań z wykonania przydzielonych im zadań.
15. Zebrania rady pedagogicznej oraz komisji są protokołowane. Protokoły winny być, w terminie do 7 dni od daty zebrania, wpisane do księgi protokołów i podpisane przez przewodniczącego i protokolanta.
16. Członkowie rady zobowiązani są do zapoznania się z treścią protokołu, co winno być zaznaczone podpisami. Protokoły zebrań rady pedagogicznej są przyjmowane przez głosowanie. Poprawki do protokołu zgłasza się przewodniczącemu rady, który na następnym zebraniu poddaje je pod głosowanie.
17. W ramach swych kompetencji stanowiących rada pedagogiczna:
  - 1) podejmuje uchwały:
    - a) w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów,
    - b) w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w szkole,
    - c) w sprawie skreślenia ucznia z listy uczniów,
    - d) w sprawie Statutu Szkoły,

- e) w sprawie przedłużenia okresu nauki o jeden rok uczniowi niepełnosprawnemu na podstawie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia dokonanej przez nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, tworzących zespół, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej (rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych § 3.3),
- 2) zatwierdza:
- a) plan pracy szkoły,
  - b) szkolne regulaminy o charakterze wewnętrznym,
  - c) kandydata do stypendium Prezesa Rady Ministrów i ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
  - d) inne dokumenty wymagające zatwierdzenia rady pedagogicznej.
- 3) opiniuje:
- a) organizację pracy szkoły, w tym szczególnie tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
  - b) projekt planu finansowego,
  - c) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień,
  - d) propozycje dyrektora szkoły w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
  - e) zezwolenie uczniowi na indywidualny program lub tok nauki,
  - f) wniosek rodziców (opiekunów prawnych)/pełnoletniego ucznia lub nauczyciela, lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej po uzyskaniu zgody rodziców (opiekunów prawnych)/pełnoletniego ucznia w sprawie dostosowania warunków egzaminu maturalnego do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia w komunikacji językowej lub sytuacją kryzysową lub traumatyczną (rozporządzenie MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów (...) w szkołach publicznych, rozdz. 5, § 59.4),
  - g) wniosek rodziców (opiekunów prawnych)/pełnoletniego ucznia lub nauczyciela o przeprowadzenie badań diagnostycznych w sprawie wydania opinii o specyficznych trudnościach w uczeniu się,
  - h) wnioski o przyznanie stypendiów zgodnie z zasadami i trybem przyznawania stypendium określonymi przez organ ustanawiający dane stypendium.
- 4) opracowuje szczegółowe kryteria oceny zachowania uczniów, tryb i zasady jej ustalenia oraz tryb odwoławczy; oceny zachowania proponuje wychowawca klasy po konsultacji z zespołem nauczycieli uczących w danym oddziale, na trzy dni przed konferencją klasyfikacyjną i powiadamia o nich zespół klasowy,
- 5) wnioskuje i przyjmuje do realizacji zmiany w regulaminie rady pedagogicznej
- 6) może występować:
- a) z wnioskiem do organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły, jej dyrektora lub nauczyciela,
  - b) z wnioskiem do organu prowadzącego o odwołanie dyrektora lub do dyrektora o odwołanie wicedyrektora,

- c) do organów nadrzędnych z wnioskami dotyczącymi systemu oświaty,
  - d) w sytuacjach kryzysowych z wnioskiem do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub placówki doskonalenia nauczycieli z prośbą o poradę, konsultację, szkolenie zainteresowanej grupy nauczycieli w zakresie problemu z którym się borykają,
- 7) podejmuje decyzje w sprawach nagradzania i wyróżniania uczniów,
  - 8) wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwentów:
    - posiadających w roku szkolnym, w którym przystępują do egzaminu maturalnego, orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania na podstawie tego orzeczenia,
    - ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej,
    - chorym lub niesprawnym czasowo na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza,
    - objętym pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole w roku szkolnym, w którym przystępują do egzaminu maturalnego, ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia w komunikacji językowej lub sytuacją kryzysową lub traumatyczną (rozporządzenie MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów (...) w szkołach publicznych, rozdz. 5, § 59.9)
  - 9) podejmuje wszelkie inne decyzje dotyczące funkcjonowania szkoły, zachowując ich zgodność z obowiązującymi aktami prawnymi.
19. W ramach swych kompetencji opiniodawczych rada pedagogiczna wysłuchuje dwa razy w roku szkolnym informacji dyrektora szkoły o wynikach działalności szkoły i wnioskach wynikających z pełnionego przez niego nadzoru pedagogicznego.
  20. Obrady rady pedagogicznej są objęte tajemnicą w zakresie spraw, które mogą naruszać dobro osobiste uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły.
  21. Rada pedagogiczna IV Liceum Ogólnokształcącego działa zgodnie z własnym regulaminem rady pedagogicznej.

§21.

1. Rada rodziców stanowi reprezentację rodziców uczniów szkoły.
2. Rada Rodziców jest samorządnym organem szkoły, którego celem jest:
  - 1) zapewnienie współpracy rodziców (opiekunów prawnych) ze szkołą w zakresie działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
  - 2) prezentowanie nauczycielom, władzom szkolnym i oświatowym opinii we wszystkich sprawach związanych z funkcjonowaniem szkoły, będących przedmiotem zainteresowania rodziców (opiekunów prawnych),
  - 3) współdziałanie z innymi organami szkoły w zakresie pogłębiania wiedzy rodziców (opiekunów prawnych) o obowiązujących aktualnie programach nauczania i wychowania oraz zarządzeniach MEN,
  - 4) współdziałanie w pedagogizacji rodziców (opiekunów prawnych),
  - 5) współpraca z instytucjami pozaszkolnymi, np. samorządem lokalnym, stowarzyszeniami itp. w celu pozyskiwania funduszy np. na zajęcia pozalekcyjne.
3. Rada rodziców realizuje swoje zadania poprzez:
  - 1) współdziałanie w programowaniu pracy szkoły,
  - 2) pomoc w doskonaleniu organizacji pracy szkoły, jej bazy i wyposażenia,
  - 3) opiniowanie szczegółowych kryteriów oceny zachowania ucznia, trybu i zasad jej ustalenia oraz trybu odwoławczego,

- 4) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki,
  - 5) współdziałanie z organizacjami uczniowskimi w zakresie działalności kulturalnej turystycznej i opiekuńczej,
  - 6) pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na działalność szkoły i pomoc materialną dla uczniów,
  - 7) uczestniczenie w planowaniu wydatków szkoły,
  - 8) współdziałanie w organizowaniu czasu wolnego uczniów na terenie szkoły,
  - 9) udział przedstawicieli rady rodziców w godzinach wychowawczych (na wniosek wychowawcy klasy) i w zebraniach rady pedagogicznej (na wniosek dyrektora szkoły lub rady rodziców) za zgodą rady pedagogicznej,
  - 10) współdziałanie w organizowaniu poradnictwa wychowawczego dla rodziców (opiekunów prawnych).
4. Nadzór i kontrolę nad działalnością rady rodziców sprawuje ogólne zebranie rodziców (opiekunów prawnych).
  5. Rada rodziców IV Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika działa zgodnie z własnym regulaminem, który wyznacza cele, zadania i organizację rady rodziców oraz formułuje szczegółowe przepisy dotyczące trybu powoływania, wewnętrznej struktury i działalności rady rodziców.

§22.

1. Samorząd uczniowski tworzą wszyscy uczniowie szkoły.
2. Organami samorządu uczniowskiego są:
  - 1) Zarząd samorządu uczniowskiego,
  - 2) Zgromadzenie samorządowe, które stanowią zarząd oraz przewodniczący wszystkich klas.
3. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów wobec władz szkolnych i rady rodziców.
4. Opiekunowie samorządu uczniowskiego są wybierani przez dyrektora szkoły na wniosek Zgromadzenia Samorządowego.
5. Podstawową komórką samorządu uczniowskiego jest samorząd klasowy, którego opiekunem jest wychowawca klasy.
6. Zarząd samorządu uczniowskiego współpracuje z zespołem wychowawczym i uczestniczy w jego posiedzeniach, jeżeli omawiane sprawy dotyczą realizacji praw uczniów.
7. Zarząd samorządu uczniowskiego może przedstawiać radzie pedagogicznej, dyrektorowi szkoły oraz radzie rodziców wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów jak:
  - 1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania i kryteriami osiągnięć edukacyjnych,
  - 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu,
  - 3) prawo do organizacji życia szkolnego umożliwiającego rozwijanie i zaspokajanie własnych zainteresowań,
  - 4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej,
  - 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej w porozumieniu z dyrektorem szkoły,
  - 6) prawo do wyrażania opinii w sprawach skreślenia ucznia z listy uczniów,
  - 7) prawo do wyrażania opinii o szczegółowych kryteriach oceny zachowania ucznia, trybie i zasadach jej ustalania oraz trybie odwoławczym,
  - 8) typuje kandydatów do stypendium Prezesa Rady Ministrów

8. Samorząd uczniowski IV Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika działa zgodnie z własnym regulaminem, który określa tryb powołania oraz formy działalności organów samorządowych.

§23.

1. W szkole może powstać i działać rada szkoły zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o systemie oświaty.
2. Jeżeli nie powstanie rada szkoły, rada pedagogiczna przejmuje jej zadania we wszystkich sprawach określonych przez ustawę o systemie oświaty. Zasięga opinii rodziców we wszystkich sprawach związanych z funkcjonowaniem szkoły, a będących przedmiotem zainteresowania rodziców oraz opinii samorządu uczniowskiego w sprawach dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów.

§24.

1. Współdziałanie rodziców (opiekunów prawnych) i nauczycieli odbywa się w ramach współpracy organów szkoły, zgodnie z ich kompetencjami stanowiącymi i opiniodawczymi, poprzez:
  - 1) współpracę dyrektora szkoły z radą rodziców i jego uczestnictwo w posiedzeniach rady,
  - 2) udział przedstawicieli rady rodziców (w charakterze doradczym) w posiedzeniach rady pedagogicznej za zgodą lub na wniosek rady pedagogicznej,
  - 3) zasięganie przez radę pedagogiczną opinii rodziców w sprawach będących przedmiotem ich zainteresowania.
2. Stałe spotkania z rodzicami (opiekunami prawnymi) w celu wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze.

§25.

1. W szkole jest powoływana komisja rozjemcza do rozwiązywania sporów pomiędzy organami szkoły.
2. Komisję rozjemczą tworzą:
  - a) dyrektor, bądź wicedyrektor szkoły – jako przewodniczący,
  - b) dwóch/trzech przedstawicieli rady pedagogicznej powołanych przez dyrektora lub wicedyrektora szkoły,
  - c) przedstawiciel rady rodziców lub/i samorządu uczniowskiego,
  - d) pedagog.
3. Komisja rozjemcza obraduje w miejscu i czasie ustalonym przez przewodniczącego.
4. Komisja rozjemcza pełni rolę mediacyjną i ma za zadanie wysłuchać wszystkie strony sporu, a następnie pomóc w wyborze właściwego rozwiązania w zaistniałej sytuacji.
5. Komisja rozjemcza kończy swoją pracę, kiedy dojdzie do porozumienia stron.

Rozdział IV - organizacja szkoły

§26.

1. Terminy rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno - wychowawczych, przerw świątecznych oraz ferii zimowych i letnich określają przepisy w sprawie organizacji roku szkolnego.
2. Rok szkolny dzieli się na dwa półrocza. W szkole obowiązuje klasyfikacja śródroczna i roczna.

§27.

1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w roku szkolnym określa arkusz organizacyjny opracowany przez dyrektora do 30 kwietnia danego roku oraz zatwierdzony przez organ prowadzący do 25 maja danego roku.
2. Na podstawie zatwierzonego arkusza organizacyjnego dyrektor, z uwzględnieniem przepisów w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć.

§28.

1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły jest oddział złożony z uczniów, którzy w roku szkolnym uczą się wszystkich przedmiotów obowiązkowych zgodnie z ramowym planem nauczania i programami dopuszczonymi do użytku szkolnego.
2. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca.
3. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu danego etapu edukacyjnego.

§29.

Organizację stałych obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć dydaktycznych i wychowawczych określa tygodniowy rozkład zajęć, zgodny z arkuszem organizacyjnym, ustalony przez dyrektora szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

§30.

1. Podstawową formą pracy szkoły są zajęcia dydaktyczno - wychowawcze w systemie klasowo - lekcyjnym.
2. Godzina lekcyjna trwa 45 minut.
3. Przerwy międzylekcyjne trwają od 5 do 20 minut.
4. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze trwają 45 minut.
5. Zajęcia specjalistyczne – 60 minut.

§31.

Oddziały dzieli się na grupy zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania, uwzględniając możliwości finansowe szkoły.

§32.

1. Niektóre zajęcia mogą być prowadzone poza systemem klasowo-lekcyjnym w grupach oddziałowych, międzyoddziałowych, międzyklasowych, np. zajęcia fakultatywne, porady i konsultacje lub zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, nauczanie języków obcych, lekcje wychowania fizycznego, nauczanie elementów informatyki, koła zainteresowań i inne zajęcia nadobowiązkowe.

2. Liczba uczestników zajęć wymieniona w ust. 1, jeżeli są one finansowane z budżetu szkoły, nie może być niższa niż 12 i wyższa niż 24 uczniów, a na obowiązkowych zajęciach z wychowania fizycznego liczba uczestników zajęć nie może być wyższa niż 26 (Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych § 5.1 1), 2),7)).

§33.

Szkoła może przyjmować słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli oraz studentów szkół wyższych, kształcących nauczycieli, na praktyki pedagogiczne na podstawie pisemnego porozumienia, zawartego między dyrektorem szkoły - lub za jego zgodą- poszczególnymi nauczycielami a zakładem kształcenia nauczycieli lub szkołą wyższą.

§34.

1. Szkoła prowadzi bibliotekę szkolną, która służy realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów, zadań dydaktyczno wychowawczych, doskonaleniu warsztatu nauczyciela.
2. Z biblioteki mogą korzystać uczniowie, nauczyciele i inni pracownicy szkoły.
3. Biblioteka szkolna umożliwia dostęp do swoich zbiorów podczas zajęć lekcyjnych i po ich zakończeniu, w terminach objętych oficjalną informacją.
4. Biblioteka szkolna gromadzi zbiory i umożliwia korzystanie z nich poprzez:
  - 1) wypożyczanie książek,
  - 2) wypożyczanie czasopism,
  - 3) wypożyczanie materiałów multimedialnych,
  - 4) udostępnianie księgozbioru podręcznego.
5. Nauczyciele - bibliotekarze prowadzą bibliotekę szkolną, organizują czytelnictwo uczniów, realizują program przysposobienia czytelniczego i informacyjnego, odpowiadają za właściwy dobór księgozbioru, jego zabezpieczenie i utrzymanie we właściwym stanie, prowadzą prenumeratę czasopism, a w szczególności:
  - 1) prowadzą wypożyczalnię książek, czasopism i innych materiałów,
  - 2) aktualizują i bogacą księgozbiór zgodnie z obowiązującymi programami nauczania,
  - 3) propagują nowości wydawnicze wśród uczniów i nauczycieli,
  - 4) prowadzą lekcje biblioteczne,
  - 5) udzielają pomocy nauczycielom i uczniom w pozyskiwaniu materiałów pomocniczych, opracowaniu bibliografii itp.
  - 6) opracowują księgozbiór,
  - 7) likwidują książki zniszczone i zdezaktualizowane.

§35.

Szkoła zapewnia uczniom możliwość korzystania w trakcie przerwy z gorącego napoju w okresie zimowym (w sklepiku szkolnym).

§36.

Szkoła posiada pomieszczenia i tereny odpowiednie do realizacji celów statutowych i zapewnia możliwość wykorzystania ich zgodnie z przeznaczeniem:

- 1) sale lekcyjne - pracownie przedmiotowe,
- 2) gabinety przedmiotowe,
- 3) bibliotekę szkolną
- 4) 2 sale gimnastyczne,
- 5) siłownię,
- 6) aulę szkolną,

- 7) pokój nauczycielski,
- 8) gabinet higieny szkolnej,
- 9) gabinet terapii pedagogicznej,
- 10) sklepik szkolny,
- 11) pomieszczenia administracyjno - gospodarcze,
- 12) szatnię,
- 13) archiwum,
- 14) boiska sportowe,
- 15) ogród szkolny,
- 16) pokój nauczania indywidualnego.

§37.

Uczniowie uczący się poza miejscem stałego zamieszkania mogą skorzystać z miejsc w internatach na terenie Rzeszowa.

Rozdział V - nauczyciele i inni pracownicy szkoły

§38.

Zasady zatrudnienia nauczycieli i innych pracowników szkoły określają odrębne przepisy.

§39.

1. Nauczyciel prowadzi pracę dydaktyczno - wychowawczą i opiekuńczą oraz jest odpowiedzialny za jakość i wyniki tej pracy, a także za bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów.
2. Nauczyciel realizuje zadania związane z odpowiedzialnością za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów oraz z prawidłowym przebiegiem procesu dydaktycznego, a w szczególności:
  - 1) stosuje przepisy regulujące zasady bezpieczeństwa młodzieży pozostającej pod opieką nauczyciela w czasie zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, przerw międzylekcyjnych i wycieczek,
  - 2) pełni – wg harmonogramu - dyżury w czasie przerw międzylekcyjnych,
  - 3) wspomaga organizację wycieczki szkolnej zgodnie z przepisami,
  - 4) opracowuje rozkłady materiału na podstawie obowiązującego programu nauczania,
  - 5) wpisuje do dziennika numer realizowanego przez siebie programu nauczania, systematycznie wpisuje tematy lekcji oraz prowadzi prawidłowo dokumentację pracy zgodnie z przepisami,
  - 6) systematycznie przygotowuje się do prowadzenia zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
  - 7) realizuje je zgodnie z tygodniowym rozkładem zajęć,
  - 8) właściwie i efektywnie wykorzystuje czas pracy na lekcji, dba o punktualne rozpoczęcie i kończenie lekcji,
  - 9) udziela uczniom konsultacji oraz pomocy w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów i olimpiad przedmiotowych,
  - 10) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, po rozpoznaniu potrzeb uczniów,
  - 11) sprawiedliwie traktuje wszystkich uczniów, bezstronnie i obiektywnie ich ocenia,
  - 12) poznaje warunki życia, stan zdrowotny, osobowość uczniów,
  - 13) wspiera działaniami dydaktycznymi i wychowawczymi rozwój psychofizyczny uczniów, rozwój ich zainteresowań i zdolności,
  - 14) doskonali własne umiejętności dydaktyczne i podnosi poziom wiedzy merytorycznej poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego organizowanych przez szkołę i inne placówki,
  - 15) wzbogaca własny warsztat pracy, dba o jego modernizację,
  - 16) współpracuje z rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów, informuje rodziców (opiekunów prawnych), wychowawcę klasy, dyrektora i radę pedagogiczną o wynikach dydaktyczno – wychowawczych.
3. Nauczyciel jest członkiem rady pedagogicznej i bierze udział w jej pracy.
4. Nauczyciel jest członkiem zespołu, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach i bierze udział w opracowaniu Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
5. Nauczyciel ma prawo wnieść do dyrektora szkoły wnioski o udzielenie pisemnej nagany uczniowi, który w rażąco sposób dokonał wykroczenia przeciw zasadom zawartym w Statucie czy Regulaminie Szkoły.

§40.

1. W szkole, po uzyskaniu zgody organu prowadzącego, można zatrudnić pomoc nauczyciela.
2. Dyrektor szkoły ustala zajęcia, w których, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, uczestniczy pomoc nauczyciela.

§41.

1. Nauczyciele danego przedmiotu lub grupy przedmiotów pokrewnych tworzą w szkole zespoły przedmiotowe:
  - 1) zespół przedmiotowy języka polskiego, biblioteki,
  - 2) zespół przedmiotowy historii, WOS, wiedzy o kulturze, podstaw przedsiębiorczości,
  - 3) zespół przedmiotowy języków obcych,
  - 4) zespół przedmiotowy biologii, geografii,
  - 5) zespół przedmiotowy fizyki, chemii,
  - 6) zespół przedmiotowy matematyki, informatyki,
  - 7) zespół przedmiotowy wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa,
  - 8) zespoły, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
2. Pracą zespołu przedmiotowego kieruje powołany przez dyrektora szkoły przewodniczący zespołu.
3. Cele i zadania zespołu przedmiotowego obejmują:
  - 1) uzgadnianie wyboru programów nauczania,
  - 2) uzgadnianie form i metod realizacji wybranych programów nauczania,
  - 3) korelowanie treści nauczania przedmiotów pokrewnych,
  - 4) współodpowiedzialność za organizację bazy dydaktycznej danego przedmiotu,
  - 5) aktualizowanie wyposażenia pracowni w pomoce naukowe dostosowane do obowiązujących programów nauczania,
  - 6) opracowanie autorskich, innowacyjnych i eksperymentalnych programów nauczania oraz ich opiniowanie,
  - 7) opracowanie metod i form pracy z uczniem zdolnym, słabym i niepełnosprawnym,
  - 8) opracowanie szczegółowych kryteriów oceniania uczniów oraz sposobów badania osiągnięć edukacyjnych,
  - 9) doskonalenie zawodowe nauczycieli poprzez inspirowanie samokształcenia, wymianę doświadczeń, lekcje koleżeńskie, nawiązywanie współpracy z wyższymi uczelniami.
4. Zespół przedmiotowy opracowuje roczny plan pracy, uwzględniający powyższe cele i zadania oraz specyfikę przedmiotów.
5. Zespół przedmiotowy prowadzi dokumentację swojej pracy.

§42.

1. Nauczyciel, któremu dyrektor powierzył obowiązki wychowawcy oddziału klasowego, tworzy warunki wspomagające rozwój ucznia, proces jego przygotowania do życia w zespole, w rodzinie i społeczeństwie oraz podejmuje działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów i pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej, a w szczególności:
  - 1) otacza wychowanków indywidualną opieką,
  - 2) współpracuje z samorządem klasowym, udzielając pomocy w jego działaniach,
  - 3) planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami (opiekunami prawnymi) różne formy życia zespołowego integrujące zespół uczniowski oraz zajęcia na godzinach do dyspozycji wychowawcy,

- 4) inspiruje klasę do udziału w życiu szkoły,
  - 5) współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie, koordynując działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów szczególnie uzdolnionych, jak i z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
  - 6) współpracuje z pedagogami szkolnymi i innymi specjalistami świadczącymi profesjonalną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności (psychologicznych, pedagogicznych, zdrowotnych) oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów,
  - 7) współdziała z rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów w celu poznania potrzeb opiekuńczo-wychowawczych ich dzieci, okazuje pomoc w rodzicielskich działaniach wychowawczych, oczekuje od opiekunów pomocy w swych poczynaniach,
  - 8) włącza rodziców (opiekunów prawnych) uczniów w sprawy życia klasy i szkoły, ściśle współpracuje z klasową radą rodziców,
  - 9) prowadzi prawidłowo dokumentację klasy,
  - 10) monitoruje składanie przez uczniów wniosków o stypendia, wypełnia je w określonym przez regulaminy zakresie.
2. Wychowawca ma prawo:
    - 1) uzyskiwać pomoc merytoryczną i metodyczną w swej pracy wychowawczej od dyrektora szkoły, pedagogów szkolnych i instytucji wspomagających szkołę,
    - 2) wnioskować o rozwiązanie problemów psychospołecznych, zdrowotnych i materialnych swoich wychowanków do dyrektora szkoły, specjalistycznych komórek szkoły, szkolnej służby zdrowia,
    - 3) ustalać ocenę zachowania ucznia, uwzględniając opinię nauczycieli i innych pracowników szkoły, a także samorządu klasowego,
    - 4) ustanowić wraz z klasową radą rodziców własne formy nagradzania wychowanków.
  3. Nauczyciel - wychowawca ma obowiązek zapoznać uczniów i rodziców z zasadami oceniania, klasyfikowania i promowania określonymi rozporządzeniami MEN oraz postanowieniami szczegółowymi przyjętymi przez szkołę.
  4. Wychowawca odpowiada służbowo przed dyrektorem szkoły za poziom swojej pracy wychowawczej, opiekę i pomoc indywidualną udzielaną wychowankom, prawidłowe prowadzenie dokumentacji klasy.

§43.

Wychowawca i nauczyciele uczący w danej klasie zawsze przekazują rodzicom (opiekunom prawnym) informacje na temat ich dziecka, jego zachowania, postępów w nauce, przyczyn trudności, udzielają porad w sprawach wychowawczych i dalszego kształcenia dzieci.

§44.

1. Reprezentację wychowawców stanowi zespół wychowawczy, w skład którego wchodzi:
  - 1) wychowawcy klas I, II, III,
  - 2) wicedyrektor szkoły,
  - 3) pedagog szkolni,
  - 4) opiekunowie samorządu uczniowskiego,
  - 5) katecheci.
2. Skład zespołu wychowawczego ustalany jest przez dyrektora szkoły na dany rok szkolny.
3. Zespół wychowawczy współpracuje z samorządem uczniowskim.
4. Zespół wychowawczy koordynuje pracę wychowawczą szkoły, a w szczególności:
  - 1) udziela pomocy wychowawcom w ich pracy,

- 2) udziela pomocy nauczycielom w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych,
- 3) opracowuje projekt wewnętrznych regulaminów dotyczących działalności wychowawczej szkoły,
- 4) współpracuje przy opracowaniu kalendarza imprez szkolnych,
- 5) odpowiada za organizację imprez szkolnych o charakterze wychowawczym.

§45.

1. Szkoła zatrudnia dwóch pedagogów, dysponujących własnym gabinetem terapeutycznym.
2. Zadania pedagogów określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz szczegółowy przydział czynności.
3. Do ich obowiązków należy przede wszystkim:
  - 1) koordynowanie prac z zakresu preorientacji zawodowej,
  - 2) prowadzenie niektórych godzin do dyspozycji wychowawcy, po wcześniejszym uzgodnieniu z nim problematyki i terminu spotkania z klasą,
  - 3) koordynowanie przestrzegania Konwencji o Prawach Dziecka,
  - 4) współpraca z gabinetem higieny szkolnej, poradniami psychologiczno - pedagogicznymi, ośrodkami profilaktyki i terapii uzależnień, itp.
  - 5) koordynowanie procedury kierowania uczniów do poradni psychologiczno-pedagogicznej, gromadzenie dokumentacji odnośnie wyników tych badań, przekazywanie wychowawcom i nauczycielom uczącym zaleceń specjalistów,
  - 6) stały kontakt z internatami, w których mieszkają uczniowie,
  - 7) prowadzenie terapii indywidualnych i grupowych wg zapotrzebowania uczniów i zespołów klasowych,
  - 8) kontakty i rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów mających trudności w nauce lub inne problemy,
  - 9) prowadzenie dziennika pedagoga wg określonych zasad.
4. Szkoła zatrudnia nauczycieli, pracowników ekonomicznych, pracowników administracyjnych i pracowników obsługi.
5. Kierownik administracyjno - gospodarczy organizuje pracę administracji i obsługi, odpowiada za jej wykonanie, wykonuje inne czynności zgodnie z przydziałem zadań ustalonym przez dyrektora szkoły.

Rozdział VI - uczniowie szkoły

§46.

1. Kwestie związane z rekrutacją ucznia regulują:
  - a) Ustawa o systemie oświaty – „Rozdział 2a Przyjmowanie do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek,
  - b) Zarządzenie Podkarpackiego Kuratora Oświaty w sprawie przyjmowania do publicznych gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na dany rok szkolny,
  - c) uzgodnienia z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Rzeszowa,
  - d) ustalenia rady pedagogicznej.
2. Szczegółowe zasady rekrutacji ustala corocznie komisja rekrutacyjna powołana przez dyrektora liceum.

§47.

Do szkoły uczęszczają uczniowie, którzy ukończyli gimnazjum, nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia.

§48.

1. Uczeń ma prawo do:
  - 1) znajomości swoich praw,
  - 1) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
  - 2) odwołania od ustalonej rocznej oceny z przedmiotów w trybie sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, jeżeli zostały ustalone niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny,
  - 3) opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochronę i poszanowanie jego godności,
  - 4) swobody wyrażania tych myśli i przekonań, które nie naruszają dobra innych osób, w szczególności światopoglądowych, religijnych oraz dotyczących życia szkoły,
  - 5) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno – wychowawczym,
  - 6) rozwijania zainteresowań, zdolności i talentów,
  - 7) urlopowania na okres jednego roku, w wypadku wyrażenia chęci nauki w szkole za granicą,
  - 8) pomocy w razie trudności w nauce,
  - 9) nauczania indywidualnego w domu lub w szkole, jeżeli wymaga tego sytuacja losowa, na zasadach uregulowanych odrębnymi przepisami,
  - 10) indywidualnego programu lub toku nauki, po spełnieniu warunków określonych Rozporządzeniem MENiS z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz. U. Nr 3 z 2002 r., poz. 28),
  - 11) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny oraz ustalonych sposobów kontroli postępów w nauce,
  - 12) korzystania z poradnictwa psychologiczno–pedagogicznego świadczonego przez wychowawcę, pedagoga - w gabinecie terapii pedagogicznej lub wyspecjalizowane placówki poza szkołą. Pomoc psychologiczna i pedagogiczna jest udzielana na wniosek: ucznia, nauczyciela, pedagoga, wychowawcy, rodziców (opiekunów prawnych), poradni psychologiczno–pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej,
  - 13) uczestnictwa w organizowanych dla uczniów formach turystyki i rekreacji,

- 14) aktywnego współuczestnictwa w życiu szkoły przez działalność samorządową oraz zrzeszanie się w organizacjach działających w szkole,
  - 15) korzystania z pomieszczeń szkolnych, sprzętu, środków dydaktycznych podczas zajęć pozalekcyjnych.
2. Uczeń ma obowiązek przestrzegania postanowień zawartych w Statucie Szkoły i Regulaminie Szkolnym, a w szczególności:
- 1) systematycznego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych, w życiu szkoły i klasy,
  - 2) systematycznego i rzetelnego przygotowywania się do zajęć,
  - 3) brania udziału we wszystkich sprawdzianach wiadomości i umiejętności w ustalonym przez nauczyciela terminie pamiętając, że nauczyciel ma prawo nie wyrazić zgody na powtórne pisanie sprawdzianu lub poprawianie oceny,
  - 4) efektywnego wykorzystywania wszystkich zajęć zgodnie z założeniami pracy dydaktycznej i wychowawczej, w celu opanowania treści przewidzianych do realizacji w programach poszczególnych przedmiotów;
  - 5) w trakcie zajęć przyjmowania postawy aktywnego uczestnictwa, zaangażowania, zainteresowania, uważnego słuchania i notowania przekazywanych treści oraz zachowywania się w sposób zgodny z wymaganiami nauczyciela,
  - 6) usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach edukacyjnych w terminie i formie ustalonej przez wychowawcę klasy i uzgodnionej z rodzicami uczniów,
  - 7) przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
  - 8) prezentowania postaw i zachowań kształtujących dobrą opinię o szkole,
  - 9) godnego reprezentowania szkoły, wzorowego zachowania zarówno na jej terenie, jak i poza nią,
  - 10) ubierania się zgodnie z wymaganiami wobec uczniów liceum określonymi w Regulaminie i wytycznymi zespołu wychowawczego; strój powinien być stosowny do sytuacji (szkolny - w trakcie zajęć i odświętny - na uroczystości szkolne oraz podczas reprezentowania szkoły),
  - 11) wyłączania i chowania w trakcie lekcji telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych służących do słuchania muzyki, nagrywania, robienia zdjęć itp., chyba, że nauczyciel wyrazi zgodę na korzystanie z nich,
  - 12) odpowiedzialności za życie i zdrowie własne oraz innych, przestrzegania zasad higieny i estetyki wyglądu,
  - 13) szanowania poglądów i przekonań innych osób, ich godności osobistej, prezentowania postaw prospołecznych opartych na akceptacji i tolerancji,
  - 14) podejmowania działań w kierunku integracji klasy i społeczności szkolnej, udzielania wsparcia (w sferze dydaktycznej, psychicznej i społecznej) kolegom przeżywającym sytuację trudną czy kryzysową i potrzebującym pomocy, przejawiania zainteresowania problemami innych i troski o nich,
  - 15) poszanowania mienia szkolnego, dbałości o wspólne dobro, ład i porządek w szkole.

§49.

1. Uczeń może być nagradzany za szczególne osiągnięcia w nauce oraz w pracy na rzecz klasy i szkoły na wniosek wychowawcy klasy, zespołu wychowawczego, rady pedagogicznej:
  - 1) pochwałą dyrektora szkoły na forum szkoły,
  - 2) nagrodą książkową lub inną rzeczową.
2. Najwyższym szkolnym wyróżnieniem jest przyznanie uczniowi Dyplomu Kopernikowskiego:

- 1) Dyplomy Kopernikowskie są przyznawane przez radę pedagogiczną i wręczone z okazji Dnia Patrona.
- 2) Dyplomy Kopernikowskie otrzymują uczniowie klas III w kategoriach:
  - a) sukcesy naukowe, sportowe lub artystyczne,
  - b) osobowość (praca na rzecz szkoły lub/i społeczności lokalnej), przy jednoczesnym uzyskiwaniu dobrych wyników w nauce.
3. Szkoła informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o przyznaniu mu nagrody.

§50.

1. Uczeń może być ukarany za uchybienia lub wykroczenia przeciw zasadom zawartym w Statucie Szkoły:
  - 1) ustnym upomnieniem wychowawcy klasy, nauczyciela bądź innego pracownika szkoły,
  - 2) pisemnym upomnieniem wychowawcy klasy lub innego nauczyciela odnotowanym w dzienniku lekcyjnym,
  - 3) pisemnym upomnieniem dyrektora szkoły, które wychowawca klasy ma obowiązek odnotować w dzienniku lekcyjnym,
  - 4) pisemną nagana dyrektora szkoły na wniosek zespołu wychowawczego, nauczyciela lub samorządu uczniowskiego. Wniosek musi być zaakceptowany przez radę pedagogiczną. Dyrektor ma prawo podać informację o naganie do publicznej wiadomości społeczności szkolnej. Potwierdzenie odbioru nagany podpisuje pełnoletni uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) w obecności wychowawcy klasy, który fakt ten ma obowiązek odnotować w dzienniku lekcyjnym,
  - 5) skreśleniem z listy uczniów przez dyrektora szkoły zgodnie z jego uprawnieniami.
2. Uczeń ma prawo wnieść odwołanie w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Odwołanie wnosi się do właściwego organu odwoławczego, za pośrednictwem organu, który wydał decyzję. Przed upływem terminu decyzja nie ulega wykonaniu, wniesienie odwołania wstrzymuje jej wykonanie. Ewentualny wniosek o złagodzenie lub cofnięcie kary zostaje przedstawiony radzie pedagogicznej do ponownego zaopiniowania.
3. Szkoła ma obowiązek informowania rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o zastosowanej wobec niego karze.
4. Po uzyskaniu zgody rodziców (opiekunów prawnych) uczeń, który naruszył przepisy porządkowe szkoły może zostać zobowiązany do wykonania prac społeczno – użytecznych na rzecz placówki. Charakter tych prac i wymiar godzin ustala dyrektor szkoły lub/i wychowawca w porozumieniu z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia albo pełnoletnim uczniem.
5. Uczeń podlega też trybowi postępowania i sankcjom określonym w „Procedurach postępowania w sytuacjach kryzysowych”.

§51.

1. W szkole powołuje się komisję rozjemczą do rozstrzygania sporów między uczniami a nauczycielami.
2. W skład komisji rozjemczej wchodzi:
  - 1) wicedyrektor jako przewodniczący
  - 2) pedagog szkolny,
  - 3) dwóch nauczycieli powołanych przez dyrektora szkoły,
  - 4) trzech przedstawicieli uczniów

Rozdział VII - Program wychowawczy szkoły

§52.

Szkoła realizuje cele zawarte w Podstawie Programowej Kształcenia Ogólnego oraz w Statucie Szkoły, ze szczególną uwagą traktując zadania wychowawcze - tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów, budowanie pozytywnie oddziałującego środowiska wychowawczego, rozwijanie poczucia odpowiedzialności, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, kształcenie i wychowanie w duchu tolerancji, humanizmu i patriotyzmu, przekazywanie wiedzy o społeczeństwie, o problemach społecznych, ekonomicznych kraju i świata, o kulturze i środowisku naturalnym.

§53.

1. Szkoła uznaje za wiodące uniwersalne wartości i przyjmuje ich realizację poprzez następujące działania wychowawcze:
  - 1) motywowanie do wszechstronnej edukacji,
  - 2) rozwijanie samodzielności i chęci samokształcenia u wychowanków,
  - 3) wdrażanie do odpowiedzialności, w tym szczególnie odpowiedzialności za siebie i wyniki swojej edukacji,
  - 4) motywowanie do systematycznej pracy,
  - 5) rozbudzanie dociekliwości poznawczej ucznia,
  - 6) ukierunkowanie na dobro, prawdę, piękno i sprawiedliwość.
2. Za cel wychowania szkolnego uznaje się kształtowanie obywatela, Europejczyka, człowieka ogólnie wykształconego i kulturalnego, przygotowanego do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie.
3. Za pracę wychowawczą uznaje się zgodne współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli, które prowadzi do osiągnięcia zaplanowanych celów wychowawczych.
4. Zadania wychowawcze podejmują wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole, wspomagani przez wszystkich pracowników szkoły.
5. Wychowawcy klas w szczególności organizują i koordynują działania z oddziałem powierzonym ich opiece.

§54.

1. Realizacja zadań wychowawczych w szkole odbywa się poprzez realizację jasno określonych dla wszystkich członków społeczności szkolnej reguł postępowania zawartych w regulaminie szkoły uchwalonym przez radę pedagogiczną po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.
2. Zadania szkoły określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego realizują nauczyciele poszczególnych przedmiotów, współdziałając podczas realizacji zadań wspólnych.
3. Szkoła promuje działalność samorządu uczniowskiego, wspierając jego inicjatywy i tworząc warunki do jak najszerzej działalności.
4. Szkoła buduje własne tradycje dokumentując je w kronice szkolnej i na stronie internetowej szkoły,
5. Poszczególne klasy tworzą własne zwyczaje, organizują imprezy wewnątrzklasowe, biorą udział i przygotowują imprezy dla całej szkoły (uroczystości rocznicowe, patriotyczne, otrzęsiny klas pierwszych, andrzejki, mikołajki, wigilie klasowe, Dni Patrona, akcje charytatywne itp.).
7. Dla rozbudzenia i rozwijania zainteresowań uczniów szkoła i rada rodziców - w miarę możliwości - organizują zajęcia pozalekcyjne: skoncentrowane wokół przedmiotowych

kół zainteresowań, kół artystycznych, teatru szkolnego, zespołów muzycznych, klubów, zajęć sportowych.

§55.

Program wychowawczy IV Liceum Ogólnokształcącego wspiera kształtowanie absolwenta, który jest światłym Polakiem i umie egzystować w otaczającym go świecie. Potrafi zatem:

1. W sferze społecznej:
  - 1) czuć się członkiem społeczności regionalnej, obywatelem swojego kraju, patriotą, Europejczykiem,
  - 2) postrzegać wolność jako dobro własne, a jednocześnie w równym stopniu przynależne innym ludziom,
  - 3) rozumieć istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej,
  - 4) realizować własne plany i marzenia życiowe, wykazując przy tym humanistyczną wrażliwość w relacjach z otoczeniem,
  - 5) zachowywać się zgodnie z wymogami miejsca i chwili,
  - 6) podejmować decyzje i brać odpowiedzialność za własne działania,
  - 7) wyrażać i uzasadniać własne zdanie,
  - 8) aktywnie słuchać innych i szanować ich opinie,
  - 9) odróżniać opinie od faktów,
  - 10) rozwiązywać konflikty i negocjować,
  - 11) twórczo rozwiązywać problemy,
  - 12) brać udział w pracach na rzecz innych,
  - 13) występować publicznie.
2. W sferze naukowej:
  - 1) znaleźć potrzebne informacje, korzystając ze źródeł tradycyjnych i Internetu,
  - 2) osiąść umiejętności kluczowe z poszczególnych przedmiotów,
  - 3) formułować pytania do określonego tematu,
  - 4) przygotować prace pisemne i wystąpienie ustne, będące wynikiem jego własnych poszukiwań, w tym z wykorzystaniem technik multimedialnych,
  - 5) opanować język obcy tak, aby skutecznie porozumieć się w innym kraju i korzystać z obcojęzycznych mediów,
  - 6) zdać egzamin maturalny na satysfakcjonującym go poziomie,
  - 7) sprostać wymaganiom na dalszym etapie edukacji (studia wyższe, szkoła pomaturalna),
  - 8) stworzyć plan swojego rozwoju.
3. W sferze kulturowej:
  - 1) uczestniczyć w różnych formach kultury:
    - a) koncerty muzyki klasycznej (filharmonia),
    - b) wystawy plastyczne,
    - c) spektakle teatralne,
    - d) opera, operetka, balet,
    - e) muzeum,
    - f) kino,
  - 2) wyrażać własne przeżycia wynikające z kontaktu ze sztuką,
  - 3) wykazać chęć poznawania ojczystego kraju, jego historii i tradycji.

§56.

Szkoła prowadzi działania w oparciu o własne - wypracowane przez zespół wychowawczy zasady funkcjonowania „szkoły przyjaznej uczniom”.

1. W okresie adaptacji uczniowie klas pierwszych rozpoczynający naukę w szkole zostają objęci specjalnymi formami pracy wychowawczo – pedagogicznej:
  - 1) W pierwszych trzech tygodniach września uczniowie mogą być pytani i oceniani, jeżeli jednak oceny nie satysfakcjonują ucznia, zostają wpisane ołówkiem i może on je poprawić.
  - 2) Wychowawcy w pierwszym miesiącu nauki organizują wycieczki integracyjne.
  - 3) Pedagodzy szkolni prowadzą zajęcia - warsztaty psychologiczne na temat: „Jak się uczyć” i „Jak radzić sobie ze stresem adaptacyjnym”.
  - 4) Nauczyciele wykazują szczególną cierpliwość wobec pytań i zachowań uczniów, wyjaśniając im jednocześnie różnice pomiędzy zasadami obowiązującymi w gimnazjach a w szkołach ponadgimnazjalnych.
  - 5) W trakcie pierwszych spotkań informacyjnych z rodzicami wychowawcy omawiają problemy związane z adaptacją uczniów w szkole.
  - 6) Następujące z czasem poznanie predyspozycji uczniów stwarza w obrębie klasy możliwość (w trakcie trwania roku szkolnego) dokonywania zmiany osób pełniących funkcję przewodniczącego samorządu klasowego.
  - 7) Wychowawcy próbują rozpoznać uzdolnienia uczniów i ich zainteresowania przy różnych okazjach (np. podczas pierwszej imprezy szkolnej - jaką są „Otrzęsiny”- proponowana jest kilkuminutowa autoprezentacja każdej klasy).
2. W okresie adaptacji (a także w kolejnych latach nauki) prowadzone są działania wspomagające rozwój osobowości uczniów.
  - 1) Nauczyciele wspierają uczniów w radzeniu sobie ze stresem:
    - a) nie komentują cech osobistych i wad ucznia na forum klasy; stanowczo reagują w przypadku niewłaściwego odnoszenia się uczniów do siebie nawzajem;
    - b) nauczyciele w miarę możliwości odpytują uczniów z ławki bądź na siedząco przy swoim biurku;
    - c) jeżeli dany przedmiot w rozkładzie zajęć pojawia się 3 - 4 razy w tygodniu, to na prośbę uczniów należy ustalić jeden dzień, w którym nie są oni pytani;
    - d) przed pisemną pracą kontrolną nauczyciel powinien precyzyjnie określić materiał objęty sprawdzianem;
    - e) nauczyciele nie odczytują głośno ocen ze sprawdzianów bez zgody uczniów danej klasy.
  - 2) Szkoła umożliwia uczniom aktywny, zaangażowany udział w jej życiu poprzez uczestnictwo (w miarę potrzeb i możliwości) w zebraniach rady pedagogicznej, czy też w szkolnych imprezach wyłaniających (promujących) talenty.
  - 3) Szkoła zapewnia poczucie bezpieczeństwa swoim uczniom, realizując stosowny program - przeciwdziałając zagrożeniom, rozpoznaje negatywne zjawiska (przemoc, alkoholizm, narkomania i inne typy uzależnień) i współpracuje w tym zakresie z innymi specjalistycznymi ośrodkami.
  - 4) zespół wychowawczy diagnozuje stopień akceptacji szkoły zadeklarowany przez uczniów na podstawie ankiet i innych technik badawczych.

§57.

1. Działania właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych realizowane przez każdego nauczyciela:
  - 1) zapewnienie opieki uczniom podczas zajęć szkolnych i pozaszkolnych,
  - 2) pomoc uczniom w organizowaniu wycieczek przedmiotowych,
  - 3) kształtowanie poczucia odpowiedzialności za mienie i pomieszczenia szkolne.
  - 4) eksponowanie treści patriotycznych w trakcie każdych zajęć edukacyjnych,
  - 5) uwrażliwienie na czystość i piękno języka polskiego,

- 6) kształtowanie postaw obywatelskich - rozwijanie samodzielności uczniowskiej,
  - 7) wspieranie inicjatyw samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających w szkole,
  - 8) ukazywanie pozytywnych wzorów: eksponowanie sylwetek wybitnych postaci ze świata polityki, kultury, nauki i biznesu podczas lekcji oraz imprez,
  - 9) wspieranie postaw prospołecznych u uczniów w ramach działalności charytatywnej, umiejętności dostrzegania potrzeb innych i udzielania pomocy zgodnie z własnymi możliwościami,
  - 10) propagowanie wśród uczniów uniwersalnych wartości moralnych,
  - 11) eliminowanie wszelkich przejawów nietolerancji i dyskryminacji,
  - 12) kształtowanie postaw proekologicznych,
  - 13) popularyzowanie zdrowego stylu życia - umiejętności dbania o higienę fizyczną i psychiczną, prowadzenie profilaktyki chorób cywilizacyjnych,
  - 14) przeciwdziałanie uzależnieniom i zagrożeniom społecznym,
  - 15) uwrażliwienie młodzieży na negatywne wpływy mediów, sekt i subkultur,
  - 16) kształtowanie postawy świadomego korzystania ze zdobyczy cywilizacyjnych,
  - 17) udzielanie uczniom pomocy w akceptacji siebie i budowaniu poczucia własnej wartości poprzez okazywanie życzliwości, otwartości i zaufania,
  - 18) udzielanie uczniom pomocy w budowaniu realnej samooceny i wiary w osiąganie sukcesów przez ukazywanie im własnych możliwości i uczenie radzenia sobie z ograniczeniami i trudnościami,
  - 19) wprowadzenie nagradzającego systemu oceniania,
  - 20) dostrzeganie i nagradzanie zachowań i umiejętności uczniów nieuwzględnianych w szkolnych kryteriach,
  - 21) otoczenie szczególną opieką uczniów pozostających w trudnych warunkach rodzinnych lub losowych,
  - 22) dostosowanie metod wychowawczych do osobowości ucznia,
  - 23) uświadomienie celowości zdobywania wiedzy w poszczególnych dziedzinach, jej przydatności i kształtowanie umiejętności korzystania z niej,
  - 24) prowadzenie preorientacji zawodowej,
  - 25) udzielanie pomocy uczniom w odkrywaniu swoich predyspozycji zawodowych,
  - 26) przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy,
  - 27) uświadamianie roli rodziny i jej członków,
  - 28) pomoc uczniom w radzeniu sobie z problemami rodzinnymi.
2. Działania dodatkowe, właściwe dla wychowawcy klasy:
    - 1) otoczenie szczególną opieką powierzonego zespołu klasowego,
    - 2) podejmowanie działań w celu integracji klasy, wdrażanie zasad współżycia, radzenia sobie z konfliktami i problemami klasowymi,
    - 3) pomoc w organizacji wycieczek szkolnych,
    - 4) zapoznanie uczniów z obowiązującymi dokumentami szkolnymi,
    - 5) zapoznanie uczniów z tradycjami i ceremoniałem szkoły,
    - 6) zbieranie informacji na temat funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym, sprawowania uczniów,
    - 7) organizowanie spotkań z rodzicami (opiekunami prawnymi): wywiadówki, indywidualne rozmowy,
    - 8) wspieranie rodziców (opiekunów prawnych) w procesie wychowania przy współpracy z pedagogami szkolnymi, katechetami, nauczycielami,
    - 9) inne wynikające z bieżących potrzeb.
  3. Działania właściwe dla pedagogów szkolnych:

- 1) diagnozowanie środowiska rodzinnego i rówieśniczego uczniów; analiza jego wpływu na funkcjonowanie wychowanków;
- 2) rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów;
- 3) identyfikowanie źródeł trudności i problemów wychowanków;
- 4) wspólne z uczniem, rodzicami (opiekunami prawnymi), wychowawcą i nauczycielami opracowywanie sposobów przezwyciężania trudności i rozwiązywania problemów (osobistych, rodzinnych, rówieśniczych i szkolnych);
- 5) organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- 6) tworzenie, wdrażanie i koordynowanie realizacji programów: promocji zdrowego stylu życia, przeciwdziałania zagrożeniom i profilaktyki uzależnień;
- 7) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla uczniów, przekazywanie wiedzy z zakresu psychologii praktycznej, kształtowanie umiejętności interpersonalnych, wdrażanie do samorozwoju;
- 8) diagnozowanie uzdolnień uczniów, pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia i planowaniu kariery zawodowej;
- 9) udzielanie nauczycielom i rodzicom (opiekunom prawnym) pomocy w zakresie rozwijania ich umiejętności wychowawczych;
- 10) podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

§58.

1. Działania wychowawcze środowiska szkolnego i lokalnego związane z ceremoniałem i obyczajami szkoły:
  - 1) poznawanie Kroniki Szkoły i Kroniki Olimpijczyków,
  - 2) udział w obchodach Dnia Patrona,
  - 3) nagradzanie Dyplomami Kopernikowskimi,
  - 4) ślubowanie klas pierwszych,
  - 5) organizacja „otrzęsin” klas pierwszych,
  - 6) organizacja studniówki,
  - 7) pożegnanie klas trzecich,
  - 8) organizacja Dnia Otwartego i udział w innych działaniach promocyjnych.
2. Działania wychowawcze środowiska szkolnego o charakterze okolicznościowym, integrujące klasę i szkołę:
  - 1) porządkowanie grobów przed Świętem Zmarłych,
  - 2) klasowe wigilie,
  - 3) walentynki,
  - 4) Dzień Kobiet,
  - 5) Dzień Chłopaka,
  - 6) Dzień Wiosny,
  - 7) Dzień Sportu i Talentu.
  - 8) dyskoteki klasowe i szkolne,
  - 9) spotkania z absolwentami,
  - 10) spotkania z ciekawymi ludźmi
  - 11) konkursy naukowe i artystyczne
  - 12) sportowe rozgrywki międzyklasowe itp.
3. Działania wychowawcze środowiska szkolnego obejmujące współpracę o charakterze kulturalno – oświatowym z różnymi instytucjami. Organizacja wyjść do:
  - 1) teatru, kina, filharmonii,
  - 2) wyższych uczelni,
  - 3) BWA, IPN,
  - 4) muzeum, archiwum państwowego,

- 5) innych placówek.
4. Działania wychowawcze środowiska szkolnego uwzględniające współpracę z organizacjami i stowarzyszeniami pozaszkolnymi:
  - 1) samorządem terytorialnym,
  - 2) Radą Młodzieży Rzeszowa,
  - 3) Caritasem,
  - 4) KARAN-em,
  - 5) Domami Dziecka,
  - 6) mediami lokalnymi (prasą, telewizją, radiem).
5. Działania wychowawcze środowiska szkolnego zapewniające pomoc uczniom w trudnych sytuacjach życiowych. Współpraca z:
  - 1) Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną,
  - 2) Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
  - 3) Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień,
  - 4) KARAN-em,
  - 5) poradniami zdrowia psychicznego,
  - 6) Policją, Sądem, Prokuraturą, kuratorami,
  - 7) ośrodkami pomocy społecznej,
  - 8) gabinetami psychologicznymi.

Rozdział VIII - wewnątrzszkolny system oceniania

§59.

Celem wewnątrzszkolnego systemu oceniania jest:

1. bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia,
2. pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień zainteresowań i motywacji,
3. uświadamianie uczniowi, nauczycielowi i rodzicom (opiekunom prawnym) stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programowo do realizacji oraz ewentualnych braków w tym zakresie,
4. wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny, korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej nauczyciela,
5. osiągnięcie wyników zgodnych ze standardami osiągnięć i wymagań.

§60.

W szkole obowiązują następujące zasady związane z ocenianiem:

1. Ocenie podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia oraz jego zachowanie w ramach wewnątrzszkolnego systemu oceniania.
2. Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia powinno być dokonywane systematycznie, w różnych formach, w warunkach zapewniających obiektywność oceny.
3. Zespoły przedmiotowe aktualizują PSO z uwzględnieniem:
  - a) opisu wiadomości i umiejętności, które uczeń nabywa w toku kształcenia,
  - b) wymagań edukacyjnych,
  - c) kryteriów oceniania obszarów podlegających sprawdzeniu
  - d) zasad określających sposoby informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych) o wynikach,
  - d) praw przysługujących uczniowi w procesie oceniania.
4. Stopnie są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych). Na prośbę ucznia i rodzica (opiekuna prawnego) powinny być uzasadnione:
  - 1) Na wyraźną prośbę ucznia nauczyciel ma obowiązek przeanalizowania wspólnie z nim oceny.
  - 2) Szczegółowa analiza oceny nie może odbywać się kosztem lekcji całej klasy.
5. Uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo do wglądu w pracę kontrolną ucznia po wcześniejszym uzgodnieniu terminu wglądu z nauczycielem. Prace kontrolne nauczyciele przechowują do końca danego roku szkolnego.
6. Poziom opanowania wiedzy i umiejętności z poszczególnych przedmiotów określonych programem nauczania ocenia się w stopniach wg następującej skali:

STOPIEŃ	SKRÓT LITEROWY	OCENA - CYFRA
celujący	cel	6
bardzo dobry	bdb	5
dobry	db	4
dostateczny	dst	3
dopuszczający	dop	2
niedostateczny	ndst	1

7. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne muszą być wyrażone w stopniach (w pełnym brzmieniu), natomiast cząstkowe mogą być wyrażone cyframi lub skrótami literowymi. Przy ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie (+) i (-). Wpisując wyniki testów

diagnozujących i próbnych egzaminów maturalnych można stosować skalę punktową lub procentową. Inne zapisy pojawiające się w rubryce „Ocenianie bieżące” w dziennikach lekcyjnych regulują PSO z danego przedmiotu.

8. Ocenę śródroczną i roczną ustala nauczyciel przedmiotu. O formach oceniania, sposobach zdobywania ocen cząstkowych nauczyciel informuje uczniów na początku roku szkolnego na pierwszej lekcji danego przedmiotu odnotowując ten fakt w dzienniku szkolnym.
9. Ustalając ocenę, należy uwzględnić indywidualne możliwości ucznia. Na podstawie opinii/orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej, nauczyciel ma obowiązek dostosować wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się/zaburzenia i odchylenia rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
10. Wyrażając ocenę stopniem, nauczyciel kieruje się następującymi kryteriami ogólnymi:
  - 1) zakres i jakość wiadomości oraz umiejętności opanowanych przez ucznia,
  - 2) rozumienie przez niego materiału naukowego,
  - 3) posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami,
  - 4) kultura przekazywania wiadomości,
  - 5) ustalając stopień z wychowania fizycznego, wiedzy o kulturze należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek ucznia, wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotów.
11. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć wychowania fizycznego i informatyki na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
  - 1) Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć ww. uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji szkolnej zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się zwolniony” albo „zwolniona”.
12. Dyrektor szkoły na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) oraz na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zwalnia do końca danego etapu edukacyjnego ucznia z wadą słuchu, głęboką dysleksją rozwojową, z afazją, z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z nauki drugiego języka obcego.

§61.

W wewnątrzszkolnym systemie oceniania stosowane są następujące kryteria ustalania poszczególnych ocen w klasyfikacji śródrocznej i rocznej z przedmiotów:

1. Ocenę „**niedostateczny**” otrzymuje uczeń, który przejawia:
  - 1) rażący brak wiadomości programowych i jedności logicznej między wiadomościami,
  - 2) zupełny brak rozumienia uogólnień oraz kompletną nieumiejętność wyjaśniania zjawisk,
  - 3) zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy; popełnia bardzo liczne i poważne błędy.
2. Ocenę „**dopuszczający**” otrzymuje uczeń, który:
  - 1) mimo tego, że uczęszczał systematycznie na zajęcia i był przygotowany do uczestniczenia w nich, tylko częściowo opanował podstawowy materiał programowy,
  - 2) przyswojone przez niego wiadomości są luźno zestawione,
  - 3) ograniczone jest jego rozumienie podstawowych uogólnień,
  - 4) widoczna jest nieumiejętność wyjaśnienia zjawisk,
  - 5) w sposób ograniczony stosuje wiedzę w praktyce, nawet przy pomocy nauczyciela,
  - 6) opanował wiadomości i umiejętności określone mianem koniecznych z danego przedmiotu. Poprzez wymagania konieczne rozumiemy te elementy treści

podstawowej, które są najłatwiejsze, najczęściej stosowane, możliwie praktyczne, niezbędne do dalszego uczenia się.

3. Ocenę „**dostateczny**” otrzymuje uczeń, który:
  - 1) opanował materiał programowy w zakresie treści podstawowych z danego przedmiotu połączone związkami logicznymi,
  - 2) rozumie podstawowe uogólnienia oraz potrafi (z pomocą nauczyciela) wyjaśnić ważniejsze zjawiska,
  - 3) potrafi (z pomocą nauczyciela) stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych,
  - 4) podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów i rozwiązuje problemy typowe, przy czym może korzystać ze wskazówek nauczyciela,
  - 5) w jego rozwiązaniu problemów dopuszczalne są drobne błędy, niewpływające na prawidłowe przedstawienie zagadnienia,
  - 6) pracuje systematycznie.
4. Ocenę „**dobry**” otrzymuje uczeń, który:
  - 1) aktywnie pracuje w czasie lekcji,
  - 2) terminowo przystępuje do sprawdzianów wiadomości i wywiązuje się z powierzonych zadań,
  - 3) samodzielnie stosuje przyswojone wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych
  - 4) rozumie i stosuje poprawnie język danego przedmiotu,
  - 5) opanował materiał programowy, jego wiadomości powiązane są związkami logicznymi; poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi.
5. Ocenę „**bardzo dobry**” otrzymuje uczeń, który:
  - 1) wyczerpująco opanował cały materiał programowy; wiadomości wiąże ze sobą w logiczny układ; właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi,
  - 2) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, stosując je do samodzielnego rozwiązywania zadań i problemów w sytuacjach nowych,
  - 3) wykazuje się samodzielnością i dojrzałością myślową, w tym umiejętnością poprawnego wnioskowania, argumentowania i oceniania,
  - 4) potrafi wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności w korelacji z innymi dziedzinami wiedzy,
  - 5) poprawnie posługuje się terminologią naukową i biegle stosuje język naukowy z danego zakresu tematycznego.
6. Ocenę „**celujący**” otrzymuje uczeń, który:
  - 1) wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania,
  - 2) rozwija samodzielnie swoje zainteresowania,
  - 3) potrafi rozwiązywać złożone problemy dotyczące zagadnień wykraczających poza program nauczania lub proponuje inne, niekonwencjonalne rozwiązania,
  - 4) osiąga sukcesy w konkursach, olimpiadach lub zawodach sportowych, kwalifikując się do etapów na szczeblach pozaszkolnych,
  - 5) samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą dla realizacji celów teoretycznych i praktycznych;
  - 6) stosuje poprawny język i styl, charakteryzuje go swoboda w posługiwaniu się terminologią naukową.

§62.

Nauczyciele, uwzględniając założenia wewnątrzszkolnego systemu oceniania, stosują następujące zasady:

1. Na pierwszej lekcji danego roku szkolnego zapoznają uczniów z przedmiotowym systemem oceniania odnotowując ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
2. Liczba ocen w każdym półroczu powinna być powiązana z liczbą godzin w tygodniu z przedmiotu:
  - 1) przy jednej godzinie przedmiotu powinny to być minimum dwie oceny,
  - 2) przy dwóch godzinach przedmiotu powinny to być minimum trzy oceny,
  - 3) przy trzech i więcej godzinach przedmiotu powinno to być minimum pięć ocen.
3. Ustalają liczbę, terminy i zasady możliwych do poprawiania sprawdzianów:
  - 1) Nauczyciel może podjąć decyzję o wprowadzeniu zasady niepoprawiania żadnego ze sprawdzianów,
  - 2) W przypadku kiedy uczeń nie przyjdzie na lekcję, na której odbywa się zaplanowany sprawdzian wiadomości, nauczyciel może nie wyrazić zgody na pisanie tego sprawdzianu w innym terminie. Brak oceny ze sprawdzianu ma wpływ na ocenę półroczną (roczną).
  - 3) W przypadku, kiedy uczeń nie stawi się na wyznaczony przez nauczyciela termin poprawy sprawdzianu, traci on prawo do jego poprawiania.
4. Planują w taki sposób realizację materiału, aby utrzymywać rytmiczność oceniania – z wyprzedzeniem analizują przewidywane terminy pisemnych sprawdzianów i dbają, aby nie wypadły one w tygodniu poprzedzającym przerwy świąteczne i wywiadówki.
5. Przekazują uczniom informację o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej na tydzień przed radą klasyfikacyjną, a informację o zagrożeniu oceną niedostateczną na trzy tygodnie przed terminem rady klasyfikacyjnej.
  - 1) Nauczyciel danego przedmiotu jest zobowiązany odnotować zagrożenie oceną niedostateczną w dzienniku lekcyjnym na trzy tygodnie przed terminem rady klasyfikacyjnej i ma obowiązek osobiście poinformować wychowawcę o tym fakcie
  - 2) Wychowawca klasy na dwa tygodnie przed terminem rady klasyfikacyjnej przekazuje pełną informację o wszystkich zagrożeniach rodzicom (prawnym opiekunom) danego ucznia osobiście lub listownie, dodatkowo odnotowując dopełnienie tych czynności w dzienniku lekcyjnym.
6. Wpisują (długopisem) oceny klasyfikacji śródrocznej i rocznej - nie później niż na 2 dni przed konferencją klasyfikacyjną.

§63.

W szkole obowiązują następujące zasady przeprowadzania sprawdzianów wiadomości i umiejętności:

1. O sprawdzianach wiadomości i umiejętności oraz o ich zakresie uczniowie są powiadomieni przez nauczyciela na 2 tygodnie (a minimalnie na tydzień) przed ich przeprowadzeniem.
2. Pisemny sprawdzian wiadomości nie może odbywać się później niż na szóstej lekcji danej klasy. Nie dotyczy to przedmiotów, które odbywają się tylko na lekcjach późniejszych niż szósta.
3. W ciągu tygodnia może odbyć się nie więcej niż trzy pisemne formy sprawdzania wiadomości.
3. Ocenione prace pisemne uczniowie otrzymują do dwu tygodni od daty ich napisania. W uzasadnionych przypadkach czas oddania prac pisemnych może zostać wydłużony do trzech tygodni.

§64.

Uwzględniając obowiązujące przepisy oświatowe i wewnątrzszkolny system oceniania, w IV Liceum Ogólnokształcącym obowiązują warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż

przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych opisane w §19 Rozporządzenia MEN z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych

1. Prawo do przystąpienia do sprawdzianu wiadomości i umiejętności mają uczniowie charakteryzujący się nienaganną postawą, na którą składa się: frekwencja powyżej 90%, wypełnianie obowiązków ucznia IV Liceum Ogólnokształcącego, kultura osobista i uzyskanie pozytywnej opinii wychowawcy klasy i zespołu uczących nauczycieli.
2. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności przeprowadza się na pisemną prośbę ucznia lub rodziców (opiekunów prawnych) (zawierającą ocenę, na którą chce zdawać uczeń), zgłoszoną do dyrektora szkoły. Zastrzeżenia do wystawionej oceny klasyfikacyjnej mogą być zgłaszane od dnia ustalenia tej oceny, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od dnia zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
3. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o przyznaniu sprawdzianu wiadomości i umiejętności po zasięgnięciu opinii wychowawcy klasy i zespołu uczących danego ucznia nauczycieli.
4. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń. Termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi).
5. Do przeprowadzenia sprawdzianu wiadomości i umiejętności dyrektor powołuje komisję w składzie:
  - 1) dyrektor lub wicedyrektor - jako przewodniczący,
  - 2) nauczyciel uczący ucznia - jako egzaminator,
  - 3) dwóch nauczycieli tego samego przedmiotu z danej lub innej szkoły tego samego typu - jako członkowie komisji.Powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

Nauczyciel, o którym mowa w punkcie 2 może być zwolniony na swoją prośbę z udziału w pracach komisji, wówczas na egzaminatora dyrektor powołuje innego nauczyciela przedmiotu.
6. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej z wyjątkiem informatyki, z której egzamin powinien mieć przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.
7. Nie wyraża się zgody na sprawdzian wiadomości i umiejętności z zajęć wychowania fizycznego.
8. Pytania egzaminacyjne proponuje egzaminator a zatwierdza przewodniczący komisji w porozumieniu z jej członkami. Stopień trudności pytań musi odpowiadać wymaganiom egzaminacyjnym oceny, o którą ubiega się uczeń.
9. Komisja na podstawie przeprowadzonego sprawdzianu wiadomości i umiejętności może:
  - 1) podwyższyć stopień,
  - 2) pozostawić stopień ustalony przez nauczyciela.
10. Z przeprowadzonego sprawdzianu wiadomości i umiejętności sporządza się protokół wg wzoru, stanowiący wraz z pisemnymi odpowiedziami ucznia i zwięzłą informacją o jego odpowiedzi ustnej załącznik do arkusza ocen, w którym wpisuje się datę egzaminu oraz ustalony stopień.
11. Wniosek o przeprowadzenie sprawdzianu wiadomości i umiejętności może również składać pełnoletni uczeń lub rodzice (opiekunowie prawni), którzy mają zastrzeżenia do oceny rocznej wystawionej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję jest ostateczna (§19.10 Rozporządzenia

MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów w szkołach publicznych).

§65.

Uwzględniając obowiązujące przepisy oświatowe i WSO, ustala się następujące warunki i tryb przeprowadzania egzaminu poprawkowego:

1. Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena roczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.
2. Prawo do egzaminu poprawkowego przysługuje uczniowi, który otrzymał jedną lub dwie oceny niedostateczne.
3. Termin egzaminu wyznacza dyrektor szkoły w ostatnim tygodniu ferii letnich.
4. W celu przeprowadzenia egzaminu poprawkowego dyrektor szkoły powołuje komisję w składzie:
  - 1) dyrektor lub wicedyrektor - jako przewodniczący,
  - 2) nauczyciel przedmiotu - jako egzaminator,
  - 3) drugi nauczyciel tego samego przedmiotu lub pokrewnych zajęć - jako członek komisji.
5. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
6. Z przeprowadzonego egzaminu sporządza się protokół zawierający:
  - 1) imię i nazwisko ucznia, przedmiot, datę egzaminu,
  - 2) skład komisji,
  - 3) pytania egzaminacyjne,
  - 4) odpowiedzi ucznia,
  - 5) uzyskaną ocenę,
  - 6) stwierdzenie komisji; zdał(-a) egzamin poprawkowy; nie zdał(-a) egzaminu poprawkowego.
7. Pozytywny wynik egzaminu jest podstawą uchwały RP w sprawie promowania do klasy programowo wyższej.
8. Uczeń, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego, może do niego przystąpić w terminie dodatkowym określonym przez dyrektora szkoły.
9. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.
10. Uczeń który uzyskał w wyniku egzaminu poprawkowego ocenę niedostateczną i został warunkowo promowany do klasy programowo wyższej ma obowiązek zaliczyć materiał objęty egzaminem poprawkowym w terminie nie dłuższym niż do końca grudnia danego roku, na zasadach i w formie ustalonej z nauczycielem. Niespełnienie tego warunku wpływa na wyniki klasyfikacji śródrocznej.

§66.

Uczeń zdaje egzamin klasyfikacyjny:

1. z języka obcego (języków obcych), który jest objęty (które są objęte) ramowym planem nauczania w danej klasie, jeżeli uczeń zmienił szkołę, a język, którego (języki, których) uczy się w obecnej szkole jest inny (są inne) niż ten, którego (te, których) uczył się w poprzedniej szkole;
2. z przedmiotu (przedmiotów) realizowanego (realizowanych) w danym roku szkolnym w ramach indywidualnego toku nauki.

3. z przedmiotu (przedmiotów), który jest objęty (które są objęte) ramowym planem nauczania w danej klasie i brak jest podstaw do wystawienia śródrocznej lub/i rocznej oceny klasyfikacyjnej. Ponadto, uwzględniając obowiązujące przepisy oświatowe i wewnątrzszkolny system oceniania, ustala się następujące warunki i tryb przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego:
  - a) uczeń może być nie klasyfikowany z jednego, kilku przedmiotów, z powodu ciągłej lub bardzo częstej nieobecności (50 %) na zajęciach;
  - b) na wniosek ucznia lub jego rodziców (opiekunów prawnych) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na przeprowadzenie egzaminu klasyfikacyjnego ucznia nieklasyfikowanego z przyczyn nieusprawiedliwionych. Decyzję w tej sprawie podejmuje się na podstawie głosowania zwykłą większością głosów;
  - c) termin egzaminu klasyfikacyjnego powinien być uzgodniony z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi);
  - d) egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych;
  - e) egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej;
  - f) egzamin klasyfikacyjny z informatyki, wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych;
  - g) egzamin klasyfikacyjny przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć.
  - h) w czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni, w charakterze obserwatorów, rodzice (opiekunowie prawni) ucznia;
  - i) pozytywny wynik rocznego egzaminu (egzaminów) klasyfikacyjnego (klasyfikacyjnych) daje podstawę uchwały rady pedagogicznej w sprawie promowania ucznia do klasy programowo wyższej;
  - j) w klasie programowo najwyższej uczeń po uzyskaniu pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów może przystąpić do egzaminu maturalnego lub otrzymać świadectwo ukończenia szkoły średniej.

§ 67.

1. Ocena zachowania ucznia uwzględnia w szczególności:
  - 1) wywiązywanie się ucznia z obowiązków;
  - 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
  - 3) dbałość o honor i tradycję szkoły;
  - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej;
  - 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
  - 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
  - 7) okazywanie szacunku innym osobom.
2. Obowiązuje sześciostopniowa skala ocen zachowania:
  - 1) wzorowe,
  - 2) bardzo dobre,
  - 3) dobre,
  - 4) poprawne,
  - 5) nieodpowiednie,
  - 6) naganne.
3. Uczeń, który otrzymał upomnienie lub naganę dyrektora szkoły nie może otrzymać w danym półroczu oceny zachowania wyższej niż poprawna.

§ 68.

Na początku roku szkolnego wychowawcy informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach, sposobie i kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz o skutkach ustalenia uczniowi nagannej śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

§ 69.

1. Ocenę zachowania ustala wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.
2. Ustalona przez wychowawcę klasy roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna (z zastrzeżeniem §17 Rozporządzenia MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych).
3. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych.
4. Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

§ 70.

Obowiązują następujące kryteria uzyskiwania poszczególnych ocen zachowania:

1. Aby otrzymać ocenę **wzorową** uczeń musi spełniać obowiązkowo wymienione poniżej kryteria obowiązkowe oraz jedno z kryteriów dodatkowych:
  - 1) Kryteria obowiązkowe:
    - a) Uczeń systematycznie uczęszcza na zajęcia, bierze w nich aktywny udział, nie ma nieusprawiedliwionych godzin, dopuszczalne są nieliczne spóźnienia na pierwszą lekcję w uzasadnionych przypadkach (np. dojazd do szkoły spoza Rzeszowa).
    - b) Osiąga maksymalne wyniki w nauce na miarę swoich możliwości.
    - c) Zaległości w nauce spowodowane nieobecnością uzupełnia maksymalnie szybko.
    - d) Wyróżnia się troską o mienie szkoły (klasy, kolegów), dba o estetyczny wygląd swój, klasy i pomieszczeń szkolnych.
    - e) Wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, również w zakresie języka, którym się posługuje, jest koleżeński i życzliwy w stosunku do młodszych kolegów. Godnie i kulturalnie zachowuje się w szkole i poza nią (np. w czasie wycieczek, wyjść do teatru itp.);
  - 2) Kryteria dodatkowe:
    - a) Uczeń poszerza wiedzę i rozwija swoje zainteresowania w szkole lub poza szkołą.
    - b) Bierze aktywny udział w życiu szkoły, klasy lub w innych pozaszkolnych zajęciach.
    - c) Jest inicjatorem imprez klasowych, szkolnych lub środowiskowych.
2. Aby otrzymać ocenę **bardzo dobrą** uczeń musi spełniać obowiązkowo poniższe kryteria:
  - 1) Uczeń systematycznie bierze udział w zajęciach szkolnych; dopuszczalna ilość godzin nieusprawiedliwionych do 3 godzin oraz kilka spóźnień na pierwsze lekcje w uzasadnionych przypadkach.
  - 2) Osiąga wysokie wyniki w nauce na miarę swoich możliwości.
  - 3) Chętnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły.

- 4) Wyróżnia go kulturalny język, jest życzliwy i koleżeński.
  - 5) Przestrzega regulaminów i zasad zachowania, dotyczących wycieczek szkolnych, wyjść do kina, teatru itp.
3. Aby otrzymać ocenę **dobrą** uczeń musi spełniać obowiązkowo poniższe kryteria:
- 1) Uczeń systematycznie uczęszcza na zajęcia, bierze w nich aktywny udział, dopuszczalne są 5 nieusprawiedliwionych pojedynczych godzin lub 1 cały dzień oraz kilka spóźnień (w uzasadnionych przypadkach).
  - 2) Osiąga dobre wyniki w nauce, na miarę swoich możliwości.
  - 3) Chętnie podejmuje zaproponowane prace na rzecz klasy i szkoły.
  - 4) Dbą o mienie klasy i szkoły.
  - 5) Wykazuje się kulturą osobistą, posługuje się kulturalnym językiem, jest życzliwy dla kolegów (również z młodszych klas).
  - 6) Kulturalnie zachowuje się w szkole i poza nią.
  - 7) Dbą o estetyczny wygląd siebie samego, klasy, pomieszczeń szkolnych.
4. Ocenę **poprawną** otrzymuje uczeń, który spełnia następujące kryteria:
- 1) Uczeń uczęszcza na zajęcia, jest przygotowany do lekcji, maksymalna liczba godzin nieusprawiedliwionych - 10 pojedynczych lub 2 dni oraz kilka spóźnień. Liczba godzin opuszczonych i usprawiedliwionych nie powinna przekroczyć 60 (nie dotyczy nieobecności wynikających z długotrwałej choroby, działalności sportowej, społecznej lub artystycznej).
  - 2) Uczeń podejmuje starania o poprawę swoich wyników w nauce.
  - 3) Jest kulturalny w stosunku do kolegów i pracowników szkoły.
  - 4) Przestrzega zasad higieny osobistej i otoczenia.
  - 5) Przestrzega zasad porządkowych, nie niszczy mienia szkoły i kolegów.
  - 6) Wywiązuje się z powierzonych mu prac.
  - 7) Stara się przestrzegać zasad właściwego zachowania na terenie szkoły i poza nią.
5. **Nieodpowiednią** ocenę zachowania otrzymuje uczeń, który spełnia przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:
- 1) Nie uczęszcza systematycznie na zajęcia - liczba godzin nieusprawiedliwionych przekracza 10 pojedynczych godzin lub 2 dni oraz posiada dużą liczbę spóźnień. Ucznia charakteryzuje ogólnie niska frekwencja w szkole - liczba godzin opuszczonych przez niego (choć usprawiedliwionych) przekracza 60 (nie dotyczy nieobecności wynikających z długotrwałej choroby, działalności sportowej, społecznej lub artystycznej).
  - 2) Często nie jest przygotowany do lekcji, nie bierze w nich udziału, utrudnia ich prowadzenie.
  - 3) Nie podejmuje starań by zmienić swą postawę, poprawić szkolną frekwencję, wyniki w nauce oraz uzupełnić zaległości edukacyjne.
  - 4) Jest arogancki, niekulturalny w stosunku do innych osób, używa wulgarnych słów.
  - 5) Oszukuje, kłamie.
  - 6) Nie przestrzega regulaminów i zasad porządkowych szkoły; zdarzają mu się pojedyncze (1-2) przypadki łamania regulaminu (np. spożycie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, palenie papierosów na terenie szkoły lub w trakcie imprez szkolnych).
  - 7) Ma agresywny stosunek do kolegów, swoim zachowaniem zagraża bezpieczeństwu swemu i innych.
6. **Naganną** ocenę zachowania otrzymuje uczeń, który prezentuje choćby jeden rodzaj zachowania z poniższej listy, ale jest to działanie świadome i celowe oraz nie wykazuje on

chęci poprawy, a stosowane przez szkołę i dom rodzinny środki wychowawcze nie odnoszą skutku:

- 1) W sposób świadomy i celowy niszczy mienie klasy, szkoły, kolegów; bierze udział w wybrykach chuligańskich i aktach wandalizmu.
- 2) Wykazuje całkowicie lekceważący stosunek do obowiązków, regulaminów i przepisów szkolnych, celowo i świadomie je łamie (także regulaminy wycieczek szkolnych i imprez szkolnych).
- 3) Używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia.
- 4) Udostępnia innym osobom środki odurzające lub substancje psychotropowe, ułatwia, umożliwia innym ich używanie lub nakłania do użycia takiego środka, lub substancji, lub też wprowadza je do obrotu albo uczestniczy w takim obrocie.
- 5) Dopuszcza się kradzieży, wyłudza pieniądze, fałszuje dokumenty (np. fałszuje usprawiedliwienie itp.).
- 6) W sposób świadomy i celowy wykazuje agresywny stosunek do innych, swoim zachowaniem zagraża bezpieczeństwu innych, stosuje przemoc, znęca się fizycznie lub psychicznie nad innymi osobami.
- 7) Wykazuje inne przejawy demoralizacji (art. 4. § 1. Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich) lub popełnił inny czyn karalny.

Rozdział IX – Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w szkole oraz współpraca szkoły z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 2 w Rzeszowie

§71.

1. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Rzeszowie jest organizowana przez dyrektora szkoły.
2. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest bezpłatna i udzielana uczniom, rodzicom (opiekunom prawnym) oraz nauczycielom na ich prośbę.
3. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana uczniowi polega ona na rozpoznawaniu i zaspokajaniu jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, które wynikają w szczególności:
  - a) z niepełnosprawności,
  - b) z niedostosowania społecznego lub/i zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
  - c) ze szczególnych uzdolnień,
  - d) ze specyficznych trudności w uczeniu się,
  - e) z zaburzeń w komunikacji językowej,
  - f) z choroby przewlekłej,
  - g) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
  - h) z niepowodzeń edukacyjnych,
  - i) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi,
  - j) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego (np. wcześniejsze kształcenie za granicą).
4. Pomoc psychologiczno–pedagogiczna udzielana rodzicom (opiekunom prawnym) oraz nauczycielom polega na wspieraniu ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych.
5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną świadczą wszyscy nauczyciele, w tym wychowawcy, oraz pedagodzy.
6. Szkoła w ramach udzielanej pomocy psychologiczno–pedagogicznej współpracuje z:
  - a) rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów,
  - b) Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną nr 2 w Rzeszowie oraz innymi poradniami specjalistycznymi,
  - c) Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli oraz innymi placówkami doskonalenia nauczycieli,
  - d) innymi szkołami,
  - e) organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
7. Zasady, sposoby i formy udzielania pomocy psychologiczno–pedagogicznej ustalane są zgodnie z wytycznymi zawartymi w aktualnie obowiązujących przepisach oświatowych dotyczących pomocy uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem Rozporządzenia MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
8. Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy prowadzą działania pedagogiczne mające na celu rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych oraz zainteresowań i uzdolnień uczniów, w tym szczególnie uzdolnionych, oraz zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia, rozwijania, w tym doradztwo edukacyjno–zawodowe.
9. W przypadku stwierdzenia, że uczeń wymaga objęcia pomocą psychologiczno–pedagogiczną, nauczyciel, pedagog lub inna osoba niezwłocznie udziela tej pomocy w trakcie

bieżącej pracy z uczniem oraz informuje o tym wychowawcę, który planuje i koordynuje udzielanie pomocy.

10. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie, koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno–pedagogicznej oraz sformułowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno–Terapeutycznego jest zadaniem zespołu.

11. W skład zespołu wchodzi wszyscy nauczyciele uczący ucznia oraz pedagodzy.

12. Dyrektor, na podstawie wniosku wychowawcy klasy lub zaleceń zespołu, ustala dla ucznia formy, sposoby, okres udzielania pomocy oraz wymiar godzin zajęć, z uwzględnieniem godzin do dyspozycji dyrektora szkoły (KN art. 42 ust. 2 pkt 2).

18. O swoich ustaleniach dyrektor szkoły niezwłocznie informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia lub pełnoletniego ucznia w formie przez siebie ustalonej.

19. Zespół wychowawczy na początku roku szkolnego planuje udzielanie pomocy psychologiczno–pedagogicznej, a na końcu roku dokonuje oceny efektywności swojej pracy.

Rozdział X – współpraca rodziców (opiekunów prawnych) ze szkołą

§72.

1. Szkoła współpracuje z rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów w sprawach ich wychowania, kształcenia, opieki i udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. W ramach współpracy z organami szkoły rodzice (opiekunowie prawni) mają prawo do:
  - 1) znajomości przepisów dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminu maturalnego;
  - 2) znajomości Statutu i Regulaminu Szkoły, wewnątrzszkolnego systemu oceniania, programu wychowawczego i programu profilaktyki, przepisów dotyczących rekrutacji;
  - 3) znajomości zadań i zamierzeń dydaktyczno-wychowawczych w danej klasie;
  - 4) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn ewentualnych trudności w nauce;
  - 5) uzyskiwania informacji o przewidywanych dla swojego dziecka stopniach, a w przypadku zagrożenia dziecka oceną niedostateczną lub nieklasyfikowaniem na koniec semestru lub/i roku szkolnego – uzyskiwania tej informacji na dwa tygodnie przed radą klasyfikacyjną;
  - 6) dyskrecji i poszanowania prywatności w rozwiązywaniu problemów dotyczących dziecka;
  - 7) uzyskiwania informacji i porad w sprawach wychowania i dalszego kształcenia dziecka;
  - 8) pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie: porad, szkoleń, konsultacji;
  - 9) wnioskowania do dyrektora szkoły o objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
  - 10) udziału w posiedzeniach zespołu powołanego przez dyrektora w celu objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
  - 11) uzyskiwania informacji o terminach zebrań zespołu;
  - 12) występowania z inicjatywami wzbogacającymi życie szkoły;
  - 13) udziału w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;

§73.

W celu realizacji praw rodziców (opiekunów prawnych) szkoła organizuje:

- 1) wywiadówki okresowe – zgodnie z zarządzeniem dyrektora szkoły;
- 2) posiedzenia rady pedagogicznej z udziałem rodziców (opiekunów prawnych);
- 3) posiedzenia zespołu wychowawczego lub zespołu nauczycieli uczących w danej klasie z udziałem rodziców (opiekunów prawnych) w ramach udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- 4) zebrania rady rodziców - zgodnie z zarządzeniem dyrektora szkoły.

§74.

Wychowawca w porozumieniu i za zgodą rodziców (opiekunów prawnych) może zorganizować zebranie klasowe w innym terminie niż ustalony przez dyrektora dzień wywiadówki szkolnej.

§75.

Szkoła zapewnia rodzicom (opiekunom prawnym) możliwość indywidualnych spotkań z dyrektorem, wychowawcą, nauczycielami i pedagogiem po wcześniejszym uzgodnieniu i w godzinach ich pracy.

§76.

Rodzice (opiekunowie prawni) są zobowiązani do:

- 1) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne i zapewnienia mu warunków umożliwiających przygotowanie się do zajęć lekcyjnych;

- 2) motywowania dziecka i nadzoru nad wypełnianiem przez niego obowiązku nauki oraz obowiązków ucznia IV Liceum Ogólnokształcącego;
- 3) utrzymywania systematycznego kontaktu z wychowawcą klasy i nauczycielami poszczególnych przedmiotów;
- 4) uczestniczenia w wywiadówkach okresowych w celu uzyskiwania informacji o postępach w nauce, frekwencji i zachowaniu dziecka; rodzice (opiekunowie prawni) nieobecni na wywiadówce są zobowiązani do skontaktowania się z wychowawcą w innym terminie;
- 5) udzielania, w miarę swoich możliwości, pomocy w zapewnieniu odpowiednich warunków funkcjonowania szkoły;
- 6) niezwłocznego informowania wychowawcy, pedagogów, higienistki szkolnej o problemach zdrowotnych, chorobach przewlekłych, bądź czasowych niesprawnościach dziecka oraz dokumentowania ich stosownym zaświadczeniem lekarskim;
- 7) respektowania postanowień dyrektora szkoły, rady pedagogicznej, rady rodziców podjętych w ramach ich statutowych uprawnień.

Rozdział XI - Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy i innym zachowaniom ryzykownym

§77.

1. W IV Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika profilaktyka agresji, przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych znajduje miejsce w programach: wychowawczym, profilaktyki i nauczania.
2. Na terenie szkoły realizowana jest głównie profilaktyka uniwersalna (skierowana do grup niskiego ryzyka). Realizatorami tych działań są nauczyciele wspierani przez pedagogów, w razie potrzeby psychologa i innych specjalistów, a terenem działań jest głównie szkoła.
3. Główne działania szkoły w ramach realizacji szkolnego programu profilaktyki to:
  - 1) identyfikacja zjawiska,
  - 2) zdiagnozowanie stanu potrzeb, określenie celów,
  - 3) wyznaczenie zadań, zaplanowanie działań,
  - 4) realizacja,
  - 5) monitorowanie i ewaluacja.
4. Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek podejmować działania poprawiające bezpieczeństwo uczniów oraz przeciwdziałające wszelkim formom przemocy, zachowaniom ryzykownym i sytuacjom kryzysowym.
5. W sytuacjach szczególnych zagrożeń nauczyciele, a także pozostali pracownicy szkoły podejmują interwencję.

§78.

1. Wprowadzony i konsekwentnie stosowany przez nauczycieli i rodziców (opiekunów prawnych) jednolity system reagowania na przemoc i agresję uwzględnia następujące założenia:
  - 1) należy reagować na każdą sytuację, w której występuje agresja i przemoc - brak reakcji będzie przyzwoleniem na takie zachowania ucznia,
  - 2) doraźne sytuacje wymagają szybkiej i zdecydowanej interwencji,
  - 3) ważne jest wykazywanie troski o ucznia (dotyczy to zarówno ofiary jak i sprawcy). Nie należy potępiać ucznia, ale wskazywać na zachowania nieaprobowane, wyrażać brak zgody na stosowanie agresji i przemocy,
  - 4) każdą sytuację należy wnikliwie rozpatrywać,
  - 5) konieczne jest współdziałanie z innymi nauczycielami i udzielanie sobie nawzajem wsparcia.
2. Osoba podejmująca interwencję powinna:
  - 1) reagować stanowczo,
  - 2) mówić prosto i jasno,
  - 3) traktować sprawcę jak osobę, która może sama wziąć odpowiedzialność za swoje czyny,
  - 4) jeśli to konieczne, to użyć krzyku, żeby przerwać zachowania przemocowe uczniów,
  - 5) szanować ucznia (mówić o zachowaniu, nie o osobie).
3. Interwencja musi zostać odnotowana w dokumentacji szkolnej.
4. W przypadku braku efektu interwencji doraźnej nauczyciel powinien podjąć dalsze działania:
  - 1) przeprowadzić rozmowę z uczniem o jego zachowaniu,
  - 2) omówić z rodzicami (opiekunami prawnymi) zachowanie ucznia i ustalić strategię współpracy rodziców (opiekunów prawnych) ze szkołą,

- 3) zawrzeć z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi) kontrakt, w którym precyzyjnie zostaną określone wymagania szkoły odnośnie zachowania ucznia i konsekwencje ich nieprzestrzegania,
- 4) monitorować realizację kontraktu.
5. W przypadku niewywiązywania się z przyjętego kontraktu, szkoła podejmuje dalsze działania, w tym wynikające z przepisów prawa, [„Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.)].

§79.

1. Nauczyciele, wychowawcy mają obowiązek zaznajomić się z przepisami ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (u. p. n.) w art. 1 § 1, które określają w stosunku do kogo i w jakim zakresie można je stosować.
2. Szkoła nie może wykluczyć pojawienia się na swym terenie sytuacji wymagających działań z obszaru profilaktyki selektywnej (adresowanej do grup podwyższonego ryzyka) czy nawet wskazującej (adresowanej do grup wysokiego ryzyka).
3. Wszyscy wychowawcy mają dostęp do wykazu osób i instytucji współpracujących w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz świadczących pomoc na rzecz dziecka i rodziny.
4. Od roku szkolnego 2003/2004 funkcjonują opracowane przez zespół wychowawczy dla potrzeb Szkolnego Programu Profilaktyki procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych (wagarów, zachowań agresywnych, palenia papierosów, przynoszenia lub spożywania alkoholu, posiadania, rozprowadzania, używania środków zmieniających świadomość, a także procedury postępowania w innych nietypowych sytuacjach).
5. Działania profilaktyczne w IV Liceum Ogólnokształcącym mają charakter długofalowy i dają możliwość włączenia nowych treści, stosownie do zaistniałych potrzeb.

Rozdział XII - postanowienia końcowe

§80.

1. Szkoła używa pieczęci urzędowej zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Szkoła używa stempla posiadającego nazwę: IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Rzeszowie.
3. Na świadectwach szkolnych i innych dokumentach wydawanych przez szkołę podaje się nazwę: IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Rzeszowie.

§81.

1. Szkoła posiada własny sztandar:
  - 1) na awersie znajduje się herb Rzeszowa otoczony napisem IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika,
  - 2) na rewersie umieszczony jest wizerunek Mikołaja Kopernika otoczony znakami zodiaku.
2. Szkołę wyróżnia własny ceremoniał szkolny, obejmujący imprezy odbywające się z udziałem sztandaru szkoły.

§82.

1. Szkoła prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Zasady prowadzenia przez szkołę gospodarki materiałowej określają odrębne przepisy.

§83.

1. Zmiany w Statucie Szkoły uchwała rada pedagogiczna i przedkłada Kuratorowi Oświaty celem sprawdzenia zgodności z prawem.

Rzeszów, 29.08.2014 r.

Jednolity tekst Statutu został przyjęty uchwałą RP w dniu 29.08.2014 r. i uchwałą Rady Rodziców w dniu .....

REGULAMIN SZKOLNY

Regulamin Szkolny jest zgodny ze Statutem Szkoły. Zaakceptowany przez nauczycieli, uczniów oraz rodziców obowiązuje całą społeczność szkolną i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wszystkie niejasności związane z interpretacją Regulaminu rozstrzyga komisja rozjemcza.

I SPOSÓB POWOŁYWANIA SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

1. Podstawową komórką samorządu uczniowskiego jest samorząd klasy, wybierany co roku we wrześniu. W skład SK wchodzi: przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący poszczególnych sekcji. Tryb wyłaniania SK określa dany zespół klasowy. Skład SK może ulec zmianie na wniosek większości klasy lub w przypadku, gdy któryś z jego członków nie postępuje zgodnie ze Statutem Szkoły.
2. Samorząd klasowy inicjuje i organizuje życie klasy w porozumieniu z wychowawcą, jest rzecznikiem swojej klasy, reprezentuje jej interesy wobec wychowawcy i nauczycieli. W razie potrzeby organizuje spotkania z wychowawcą, „trójką klasową” lub nauczycielami uczącymi w danej klasie.
3. Reprezentantem wszystkich uczniów szkoły jest samorząd uczniowski, którego pracą kieruje Zarząd SU: przewodniczący, zastępca, skarbnik.
4. Zarząd SU ma obowiązek inicjowania i organizowania życia szkoły, konsultowania swych poczynań z opiekunami SU, reprezentowania interesów młodzieży szkolnej wobec dyrekcji szkoły oraz rady pedagogicznej. W tym celu powinien m.in. organizować przynajmniej raz w semestrze spotkania uczniów z dyrektorem szkoły, w razie potrzeby z przedstawicielami bądź całą radą pedagogiczną, z członkami rady rodziców, uczestniczyć w posiedzeniach zespołu wychowawczego, jeżeli jego posiedzenia dotyczyć będą spraw młodzieży.
5. Szczegółowe zasady pracy Samorządu określa „REGULAMIN SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO”.

II ZASADY KORZYSTANIA Z POMIESZCZEŃ, URZĄDZEŃ I WYPOSAŻENIA SZKOŁY

1. Cała szkoła jest własnością uczniów. Korzystanie z urządzeń, wyposażenia oraz pomieszczeń szkoły winno odbywać się pod opieką nauczyciela, w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
2. Uczniowie zobowiązani są do troski o ład i porządek w szkole oraz poszanowania jej trwałego majątku. W przypadku udowodnienia uczniowi zniszczenia sprzętu lub pomocy naukowej, ponosi on całkowitą materialną odpowiedzialność.
3. W szkole obowiązują następujące zasady związane z zachowywaniem się na jej terenie i używaniem mienia szkolnego:
  - 1) w trakcie przerw uczeń powinien zajmować na korytarzu takie miejsce i przyjmować taką pozycję, by nie utrudniać innym (a szczególnie nauczycielom) przechodzenia;
  - 2) poruszać się po terenie szkoły w taki sposób, żeby przechodzący nauczyciel nie musiał ustępować z drogi uczniowi (chcąc uniknąć zderzenia),

- 3) zabronione jest blokowanie (w jakikolwiek sposób) przejścia - przy przechodzeniu schodami i korytarzami obowiązuje ruch prawostronny. Lewą stronę należy pozostawić wolną dla idących z przeciwka. W szczególnie wąskich częściach korytarzy należy - oczekując na lekcję - pozostawić wolną przestrzeń dla osób, które muszą tamtędy przejść w czasie przerwy - np. pracownicy szkoły, rodzice (opiekunowie prawni). Dotyczy to szczególnie korytarza na parterze, prowadzącego do sekretariatu i pokoju nauczycielskiego;
- 4) nie należy podchodzić bez kolejki do okienka szkolnego sklepiku, lekceważąc w ten sposób osoby oczekujące na dokonanie zakupów,
- 5) zabronione jest przyklejanie gumy do żucia do szkolnych sprzętów,
- 6) nie należy siadać na posadzce pod ścianami pracowni lub schodach czy koszach (jest to nieestetyczne, niezdrowe i utrudnia przejście),
- 7) zabronione jest zaśmiecanie korytarzy, sal lekcyjnych oraz innych pomieszczeń szkoły, wyrzucanie papierów, ogryzków czy innych śmieci przez okna, zanieczyszczanie boisk szkolnych i otoczenia budynku,
- 8) zabronione jest niszczenie blatów szkolnych ławek (rysowanie czegokolwiek),
- 9) wychodząc z ubikacji należy zostawiać zamknięte drzwi,
- 10) nie należy traktować ubikacji jako miejsca spotkań towarzyskich,
- 11) nie należy wchodzić do toalety płci przeciwnej,
- 12) zabronione jest głośne zachowywanie się na korytarzu w trakcie trwania lekcji innych klas (w tym czasie koledzy, np. odpowiadają lub piszą klasówkę),
- 13) nie należy przebywać w szatniach szkolnych w trakcie lekcji.

III WYMAGANIA DOTYCZĄCE STROJU SZKOLNEGO

1. Uczniów obowiązuje schludny i estetyczny wygląd. W sytuacjach wątpliwych co do niego problem ten regulują postanowienia zespołu wychowawczego dotyczące zachowania i wyglądu ucznia w szkole.
2. Na zajęcia szkolne uczniów obowiązuje sposób ubierania się zgodnie z wymaganiami wobec uczniów liceum. Strój szkolny: zakryte piersi, biodra, ramiona, kolana, plecy, brzuch.
3. Podczas ważnych uroczystości oraz wydarzeń szkolnych (np. Dni Kopernikowskie, rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, akademia z okazji pożegnania absolwentów, ważnych rocznic i świąt państwowych) oraz w sytuacjach reprezentowania szkoły na zewnątrz uczniów obowiązuje tzw. „odświętny strój szkolny”.
4. W okresie późnej jesieni, zimy oraz wiosny uczniów obowiązuje noszenie obuwia zmiennego. O szczegółowych terminach młodzież jest informowana przez dyrektora szkoły.

IV RODZAJE NAGRÓD ORAZ ZASADY ICH PRYZNAWANIA

Dyrektor szkoły na wniosek rady pedagogicznej, zespołu wychowawczego, SU przyznaje nagrody indywidualne i grupowe (dla całych zespołów klasowych lub poszczególnych grup uczniowskich) za wyniki w nauce i prace społeczne, zgodnie z ustaleniami w tym zakresie rady pedagogicznej oraz zarządzeniami MEN.

V TRYB POSTĘPOWANIA W SPRAWIE KAR WRAZ Z ZASADAMI ODWOŁYWANIA SIĘ OD ICH WYMIERZENIA

1. Kary udzielane są za uchybienia lub wykroczenia przeciw zasadom zawartym w statucie szkoły, regulaminie szkolnym, na wniosek samorządu klasowego i wychowawcy klasy - kary upomnienia, pozostałe kary - na wniosek zespołu wychowawczego, rady pedagogicznej lub SU.
2. Procedury udzielania kar oraz tryb odwoławczy reguluje §16 i §50 Statutu Szkoły.

VITRYB ROZSTRZYGANIA SPORÓW NA TERENIE SZKOŁY, NA ZASADACH NEGOCJACJI I WZAJEMNEGO POSZANOWANIA STRON

1. Spory między nauczycielami a uczniami rozstrzyga komisja rozjemcza, składająca się z trzech przedstawicieli młodzieży, wybranych przez wszystkich uczniów szkoły spośród przedstawicieli poszczególnych klas, pedagoga szkoły oraz dwóch nauczycieli powołanych przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi wicedyrektor jako przewodniczący ZW.
2. Rozstrzyganie sporów odbywa się na wniosek jednej ze stron złożony na ręce przewodniczącego komisji rozjemczej. Komisja rozjemcza ma obowiązek wysłuchania racji obu stron. O swojej decyzji informuje zainteresowanych do dwu tygodni od daty wpływu wniosku.

VII SZKOLNY SAVOIR-VIVRE

WYPADA / NALEŻY

1. kłaniać się wszystkim nauczycielom i pracownikom szkoły (nie tylko uczącym), nie tylko w szkole, ale i poza nią,
2. wstać, kiedy nauczyciel zwraca się do siedzącego ucznia,
3. przepuszczać w drzwiach i innych przejściach osoby starsze, a chłopcy dziewczęta,
4. ustępować miejsc osobom starszym, a chłopcy dziewczętom (także w autobusach),
5. po wejściu do klasy poczekać, stojąc cicho obok swoich miejsc aż nauczyciel przywita się lub powie np. „Proszę usiąść”,
6. używać często słów: „proszę, dziękuję, przepraszam”,
7. dbać o czystość wszystkich pomieszczeń szkolnych: zarówno sal, korytarzy jak i toalet, troszczyć się o dobry stan sprzętu i wyposażenia szkoły,
8. podnieść i wyrzucić do kosza pozostawiony przez kolegów papier czy inny śmieć,
9. wychodząc po lekcji z pracowni sprawdzić, czy nie pozostawiono śmieci, czy tablica jest starta, okno otwarte itp.,
10. dbać o kwiaty szkolne i nie niszczyć ich,
11. dbać o porządek w szatni, pamiętając, że jeden boks służy dwóm klasom, wychodząc ze szkoły, uprzątnąć boks,
12. zamykać za sobą drzwi wejściowe do szkoły (szczególnie kiedy jest zimno),
13. w okresach wyznaczonych przez dyrektora szkoły nosić obuwie zmienne, poza tym okresem, w mokre dni starać się oczyścić buty przed wejściem do szkoły, żeby nie przynosić błota,
14. nosić ubiór, fryzurę, makijaż, biżuterię stosowne i wygodne w warunkach szkolnych, unikać ekstrawagancji,
15. na szkolnych uroczystościach mieć odpowiedni strój,

16. zawsze schludnie wyglądać, dbać o higienę osobistą i własny zapach,
17. dbać o dobre imię szkoły i jej tradycje; szczególnie kulturalnie zachowywać się w czasie zbiorowych wyjść poza szkołę (teatr, muzeum, kino, filharmonia, wycieczka), pamiętając, że postawa grupy kształtuje opinię o całym liceum,
18. uczestnicząc w wycieczkach szkolnych pamiętać o przestrzeganiu Regulaminu (szanować potrzeby innych np. zachowywać się cicho, kiedy koledzy chcą spać itp.),
19. stać w kolejce przed szkolnym sklepikiem,
20. wyłączyć komórkę na czas zajęć lekcyjnych,
21. przestrzegać zaleceń i zarządzeń wydawanych przez organy szkoły,

NIE WYPADA / NIE NALEŻY

1. kłaniać się, siedząc lub trzymając ręce w kieszeni czy rozmawiać z osobą starszą w takiej pozycji,
2. ignorować nauczycieli poza terenem szkoły,
3. deprecjonować wartości i godności osobistej innych osób poprzez podkreślanie lub wyolbrzymianie swoich zasług,
4. przesadnie demonstrować swojej wiedzy i zdolności, poniżając przy tym i lekceważąc słabszych od siebie,
5. „wypraszać” u nauczycieli wyższych stopni, szczególnie mając świadomość, że się na takie nie zasługuje,
6. w trakcie przerw zajmować na korytarzu takiego miejsca i przyjmować takiej pozycji, która utrudnia innym przejście, a szczególnie nauczycielom,
7. poruszać się po terenie szkoły w taki sposób, żeby przechodzący nauczyciel - chcąc uniknąć zderzenia - musiał ustępować z drogi uczniowi,
8. jakkolwiek blokować przejścia - przy przechodzeniu schodami i korytarzami obowiązuje ruch prawostronny. Lewą stronę należy pozostawić wolną dla idących z przeciwka. W szczególnie wąskich częściach korytarza należy - oczekując na lekcję - pozostawić wolną przestrzeń dla osób, które muszą tamtędy przejść w czasie przerwy - np. pracownicy szkoły, rodzice. Dotyczy to zwłaszcza korytarza na parterze, prowadzącego do sekretariatu i pokoju nauczycielskiego,
9. podchodzić bez kolejki do okienka szkolnego sklepiku, lekceważąc w ten sposób osoby oczekujące na dokonanie zakupów,
10. żuć gumy w trakcie lekcji lub rozmowy z nauczycielem,
11. gumy przyklejać do szkolnych sprzętów,
12. siadać na posadzce pod ścianami pracowni lub schodach czy koszach (jest to nieestetyczne, niezdrowe i utrudnia przejście),
13. zaśmiecać korytarzy, sal lekcyjnych oraz innych pomieszczeń szkoły, wyrzucać papierów czy ogryzków przez okna, zanieczyszczać boiska szkolnych i otoczenia budynku,
14. rysować i przyklejać czegokolwiek na blatach szkolnych ławek,
15. wychodząc z ubikacji, zostawiać otwartych drzwi,
16. traktować ubikacji jako miejsca spotkań towarzyskich,
17. wchodzić do toalet płci przeciwnej,
18. ubierać się i czesać ekstrawagancko - jest poza szkołą wiele innych miejsc, w których można demonstrować swój indywidualny styl i upodobania,
19. stosować rzucającego się w oczy makijaż,
20. nosić do szkoły biżuterii (oprócz bardzo dyskretnej),
21. manifestować w szkole swoich sympatii i antypatii oraz demonstracyjnie obnosić się ze swoimi związkami uczuciowymi (np. obejmować czy całować swoje sympatie - jest to

nieetyczne i niehumanitarne - jak w takiej chwili czują się osoby, które są aktualnie same?),

22. rozmawiać i przeszkadzać w czasie uroczystości szkolnych, audycji radiowęzłowych - choćby z szacunku dla kolegów, którzy, pracowali nad ich przygotowaniem,
23. głośno zachowywać się na korytarzu w trakcie trwania lekcji innych klas (w tym czasie koledzy, np. odpowiadają lub piszą klasówkę),
24. przebywania w szatniach szkolnych w trakcie lekcji.

SZCZEGÓLNIENIEDOPUSZCZALNE SĄ NASTĘPUJĄCE ZACHOWANIA:

1. zachowanie nieuczciwe (np. fałszowanie i podrabianie zwolnień, usprawiedliwień i innych dokumentów, odpisywanie zadań i ściąganie, kłamanie),
2. używanie wulgarnych słów,
3. krzyczenie,
4. dewastacja sprzętów i pomieszczeń szkolnych i pozaszkolnych (np. na wycieczkach),
5. zachowywanie się w sposób zagrażający własnemu lub cudzemu zdrowiu czy życiu (w szkole i poza szkołą),
6. przejawianie agresji, wywoływanie bójek,
7. palenie papierosów, picie alkoholu, używanie substancji narkotycznych,
8. posiadanie, rozprowadzanie wszelkich środków odurzających,
9. zaspokajanie swoich potrzeb seksualnych w szkole i w trakcie wycieczek,
10. przywłaszczanie cudzej własności.

VIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Powyższy regulamin jest załącznikiem do Statutu Szkoły.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

Poniższe procedury sformułowane zostały w oparciu o następujące dokumenty:

1. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. 2003 r. Nr 26, poz. 226)
3. Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką (moduł Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 r.).

Zgodnie z w/w dokumentami szkoła ma obowiązek informować Policję lub Sąd Rodzinny o wszystkich zdarzeniach mogących być przejawem demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszaniu zasad współżycia społecznego, popełnieniu czynu zabronionego, systematycznym uchylaniu się od obowiązku szkolnego, używaniu alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianiu nierządu, włóczęgostwie, udziale w grupach przestępczych.

PROCEDURA INTERWENCYJNA W PRZYPADKU WAGARÓW

1. W przypadku stwierdzenia faktu wagarowania (długiej nieusprawiedliwionej nieobecności, częstej – nieusprawiedliwionej lub nawet usprawiedliwionej – nieobecności, opuszczania pojedynczych dni lub godzin) przez ucznia, wychowawca:
  - a) zasięga opinii kolegów w klasie, jaki może być powód nieobecności ucznia,
  - b) rozmawia z uczniem, kiedy tylko przyjdzie do szkoły, ustala przyczyny nieobecności ucznia na lekcjach,
  - c) zawiadamia rodziców (opiekunów prawnych).
2. W przypadku powtórzenia się wagarów wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i wspólnie ustalają dalsze postępowanie.
3. Jeżeli podjęte przez wychowawcę i pedagoga szkolnego rozmowy nie przyniosą oczekiwanego skutku, wychowawca stosuje sankcje zgodnie ze statutem szkoły w porozumieniu z dyrekcją szkoły, o czym informuje ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).
4. W przypadku systematycznego uchylania się ucznia (przed ukończeniem 18 lat) od obowiązku szkolnego dyrekcja szkoły informuje o tym stanie Sąd Rodzinny lub Policję (zgodnie z obowiązującymi przepisami).
5. W przypadku grupowego wagarowania (ucieczka całej klasy) nauczyciel uczący natychmiast zgłasza wychowawcy zaistniały fakt oraz odnotowuje to w dzienniku.
6. Wychowawca omawia zaistniałą sytuację z pedagogiem szkolnym lub dyrekcją szkoły (w zależności od specyfiki sytuacji), ustalając sankcje, w celu przekazania ich rodzicom (opiekunom prawnym) i uczniom.
7. Wychowawca podejmuje decyzję, czy organizować w trybie natychmiastowym spotkanie z rodzicami (opiekunami prawnymi) i uczniami, mające na celu ustalenie przyczyn takiego zachowania i poinformowanie ich o ustalonych sankcjach, czy też poinformuje rodziców (opiekunów prawnych) o ucieczce klasy na najbliższej wywiadówce.

PROCEDURA INTERWENCYJNA DOTYCZĄCA ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH

1. W przypadku zaobserwowania (zgłoszenia przez innych) agresji (fizycznej, psychicznej, słownej) nauczyciel interweniujący przerywa to zachowanie.
2. Nauczyciel identyfikuje uczniów biorących udział w zdarzeniu (ofiara, agresor, świadek), ustala klasę, imiona i nazwiska uczniów.
3. Nauczyciel interweniujący informuje wychowawcę klasy o zaobserwowanym lub zgłoszonym przez innych incydencie.
4. Wychowawca (ewentualnie nauczyciel interweniujący) przeprowadza rozmowę z uczniem/uczniemi, w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, udziela uczniom stosownych pouczeń.
5. Wychowawca lub nauczyciel interweniujący wpisują informację o zdarzeniu do dziennika, w rubryce dotyczącej zachowań uczniów
6. Wychowawca informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia/uczniów – uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji lub przeprowadza rozmowę z uczniami w obecności ich rodziców (opiekunów prawnych) na temat zachowania wychowanków.
7. W przypadku ponownego wystąpienia (kolejnych) zachowań agresywnych wychowawca klasy powiadamia o nich pedagoga szkolnego, a w przypadku następnych - dyrekcję szkoły (adnotacja w dzienniku zajęć lekcyjnych).
8. W przypadku zdarzenia o szczególnie drastycznym przebiegu (stwarzającego zagrożenie dla zdrowia lub życia) bądź powtarzających się zdarzeń wychowawca zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły, którzy wspólnie ustalają dalszy przebieg postępowania (m. in. rozważają możliwość udzielenia uczniom pomocy psychologicznej lub poinformowania o zaistniałym zdarzeniu Sądu Rodzinnego, Policji).
9. Wychowawca (ewentualnie wspólnie z nauczycielem interweniującym, pedagogiem) informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia/uczniów (uczestników zdarzenia) o zaistniałej sytuacji i wspólnie poszukują przyczyn i sposobów radzenia sobie przez ucznia/uczniów z własną agresją.
10. Wychowawca w porozumieniu z dyrekcją szkoły ustala sankcję (zgodnie ze Statutem Szkoły) i powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) o rodzaju zastosowanych kar oraz ich gradacji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW NA TERENIE SZKOŁY

1. Rozmowa nauczyciela interweniującego lub wychowawcy z uczniem mająca na celu uświadomienie mu zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z palenia tytoniu oraz sankcji za palenie na terenie szkoły.
2. Przekazanie przez nauczyciela interweniującego informacji o zaistniałym incydencie wychowawcy klasy.
3. Wychowawca o zaistniałym fakcie informuje pedagoga, a pedagog dyrektora szkoły.
4. Wychowawca, a w razie jego nieobecności pedagog lub dyrektor, niezwłocznie wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia.
5. Wychowawca lub/i pedagog lub/i dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców (opiekunów prawnych) – zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców (opiekunów prawnych) zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
6. Fakt rozmowy z podpisem rodziców (opiekunów prawnych) wychowawca lub/i pedagog odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.

7. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom (opiekunom prawnym) skierowanie ucznia do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

8. Jeżeli mimo podjętych działań napływają informacje, że sytuacja się powtarza, wychowawca w obecności pedagoga i dyrektora szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi), zawierając kontrakt.

9. Jeżeli rodzice (opiekunowie prawni) odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ucznia, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).

10. Podobnie, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi rezultatów, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZYJŚCIA POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB PRZYNIESIENIA ALKOHOŁU Przyniesienie do szkoły lub na imprezę szkolną alkoholu

1. Jeżeli uczeń unika konfrontacji z osobą interweniującą – przetrzymanie go zgodnie z uprawnieniami, jakie przysługują nauczycielowi z racji bycia funkcjonariuszem publicznym.
2. Poproszenie ucznia o wyciągnięcie/ okazanie posiadanego alkoholu.
3. Odebranie uczniowi alkoholu.
4. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z uczniem (o ile jest to możliwe). Ustalenie pochodzenia alkoholu, ewentualnie osób, które pośredniczyły w zakupie alkoholu.
5. Zawiadomienie pedagoga szkolnego i dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie, ustalenie sposobu postępowania i sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły).
6. Wezwanie rodziców (opiekunów prawnych). Rozmowa wychowawcy, ewentualnie nauczyciela interweniującego, w razie potrzeby pedagoga szkolnego lub dyrekcji z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia.
7. Jeżeli alkohol jest niewiadomego pochodzenia, każdorazowo sprawę przekazujemy Policji w celu ustalenia źródła jego pochodzenia.

Przyjście do szkoły lub na imprezę szkolną pod wpływem alkoholu lub spożywanie alkoholu w szkole lub na imprezie szkolnej

1. Ocena sytuacji przez nauczyciela (wzięcie pod uwagę zachowania ucznia, potwierdzenie podejrzenia spożycia przez niego alkoholu przez innego nauczyciela).
2. Odizolowanie ucznia od innych licealistów - zapewnienie mu opieki.
3. Potwierdzenie przez osobę interweniującą stanu trzeźwości ucznia poprzez przebadanie alkomatem/alko - testem przez nauczyciela lub opiekuna.
4. Jeżeli uczeń stawia silny opór – wezwanie Policji, w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości.
5. Zawiadomienie wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie, omówienie sposobu postępowania, ustalenie sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły).

6. Rozmowa wychowawcy, nauczyciela interweniującego lub pedagoga szkolnego z uczniem (o ile jest to możliwe). Ustalenie miejsca, ilości spożytego alkoholu, osób, które ewentualnie brały udział w tym incydencie.
7. Wezwanie rodziców (opiekunów prawnych). Rozmowa nauczyciela interweniującego (w razie potrzeby wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrekcji) z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia (wpisanie informacji o rozmowie w dzienniku w tabeli „Kontakty z rodzicami”).
8. W razie trudności w skontaktowaniu się z rodzicami (opiekunami prawnymi) i w sytuacji występowania u ucznia niepokojących objawów - wezwanie pogotowia ratunkowego.
9. Oddanie ucznia po opiekę rodziców (opiekunów prawnych), sporządzenie notatki o przekazaniu im ucznia pod wpływem alkoholu. Notatkę podpisują rodzice (opiekunowie prawni), nauczyciel interweniujący i drugi współpracujący z nim nauczyciel.
10. W razie potrzeby rozmowa z innymi uczestnikami zajęcia, świadkami, innymi uczniami, ustalenie okoliczności zdarzenia (przyczyny, jak często uczeń używa alkoholu itp.).
11. Jeżeli nie uda się nawiązać kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) lub wykazują oni lekceważący stosunek do problemu, wychowawca, pedagog i dyrekcja podejmują decyzję o ewentualnym zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego.
12. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu, dyrektor szkoły powiadamia o tym fakcie Policję lub Sąd Rodzinny.
13. Jeżeli sytuacja tego wymaga, przeprowadzenie (po pewnym czasie) rozmowy z uczniem i jego rodzicami (opiekunami prawnymi), która ma na celu analizę całego wydarzenia i ustalenia sposobów zapobiegania takim sytuacjom w przyszłości.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZYJŚCIA POD WPŁYWEM ŚRODKÓW ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ LUB PRZYNIESIENIA ŚRODKÓW ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ

Przyniesienie (posiadanie) do szkoły lub na imprezę szkolną środków zmieniających świadomość

Rozprowadzanie środków zmieniających świadomość

1. Jeżeli uczeń unika konfrontacji z osobą interweniującą – przetrzymanie go zgodnie z uprawnieniami, jakie przysługują nauczycielowi z racji bycia funkcjonariuszem publicznym.
2. Poproszenie ucznia o wyciągnięcie/okazanie posiadanego alkoholu.
3. Odebranie uczniowi środków lub substancji odurzających.
4. Odizolowanie ucznia od innych licealistów, zapewnienie mu opieki/nadzoru (o ile nie ucieknie).
5. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie. Powiadomienie Policji przez dyrekcję szkoły (zgodnie z rozporządzeniem MENiS z dn. 31.01.2003).
6. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z uczniem (o ile jest to możliwe), ewentualnie rozmowy z innymi uczestnikami zajęcia, ustalenie okoliczności zdarzenia. Podjęcie próby ustalenia pochodzenia środków, ewentualnie osób, które pośredniczyły w ich sprzedaży.
7. Wezwanie rodziców (opiekunów prawnych). Rozmowa wychowawcy, ewentualnie nauczyciela interweniującego, w razie potrzeby pedagoga szkolnego lub dyrekcji z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia w obecności przedstawicieli Policji.
8. Przekazanie ucznia rodzicom (opiekunom prawnym), sporządzenie notatki o posiadaniu, ewentualnie rozprowadzaniu środków odurzających. Notatkę podpisują rodzice (opiekunowie prawni). Zabezpieczenie odebranych uczniowi substancji odurzających

(opakowanie w woreczek foliowy, opieczętownienie, dopięcie krótkiej notatki i podpisu osoby interweniującej, przekazanie Policji skonfiskowanych substancji).

9. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
10. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia (może być telefoniczna). Poinformowanie ich o ustalonych okolicznościach zdarzenia, poniesionych przez ucznia konsekwencjach.

Przyjście do szkoły lub na imprezę szkolną pod wpływem (używanie) środków zmieniających świadomość

1. Ocena sytuacji przez nauczyciela (wzięcie pod uwagę zachowania ucznia, potwierdzenie jego odmiennego stanu świadomości przez innego pracownika szkoły).
2. Odizolowanie ucznia od innych licealistów - zapewnienie mu opieki.
3. Potwierdzenie przez osobę interweniującą stanu trzeźwości ucznia poprzez przebadanie alkomatem/alko – testem przez nauczyciela lub opiekuna.
4. Jeżeli uczeń stawia silny opór – wezwanie Policji, w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości.
4. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie. Powiadomienie Policji przez dyrekcję szkoły (zgodnie z rozporządzeniem MENiS z dn. 31.01.2003).
5. Rozmowa wychowawcy lub nauczyciela interweniującego z uczniem (o ile jest to możliwe). Ustalenie ilości, miejsca, rodzaju środka odurzającego, osób, które ewentualnie brały udział w tym incydencie.
6. Wezwanie rodziców (opiekunów prawnych). Rozmowa nauczyciela interweniującego (w razie potrzeby wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrekcji) z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia w obecności przedstawicieli Policji.
7. W razie trudności w skontaktowaniu się z rodzicami (opiekunami prawnymi) i w sytuacji występowania u ucznia niepokojących objawów - wezwanie pogotowia ratunkowego.
8. Oddanie ucznia pod opiekę rodziców (opiekunów prawnych), sporządzenie notatki o przekazaniu im ucznia pod wpływem środka odurzającego. Notatkę podpisują rodzice (opiekunowie prawni), nauczyciel interweniujący i drugi współpracujący z nim nauczyciel.
9. W razie potrzeby rozmowa indywidualna ze sprawcą, ewentualnie z innymi uczestnikami zajęcia, ustalenie okoliczności zdarzenia.
10. Ustalenie przez wychowawcę sankcji (zgodnych ze Statutem Szkoły) w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
11. Kolejna rozmowa wychowawcy z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia. Poinformowanie ich o ustalonych okolicznościach zdarzenia, poniesionych przez ucznia konsekwencjach. Poinformowanie rodziców (opiekunów prawnych) o konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU INNYCH, NIETYPOWYCH SYTUACJI

Podjęcie zaburzeń psychicznych u ucznia

1. W przypadku zaobserwowania nietypowych zachowań u ucznia (reakcji i wypowiedzi nieadekwatnych do danej sytuacji) nauczyciel, w którego obecności miało miejsce takie zachowanie lub, który wie o takich zachowaniach, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy i pedagogowi szkolnemu.

2. Pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem, starając się ustalić przyczynę danego zachowania.
3. Pedagog i wychowawca zasięgają informacji o uczniu u wszystkich nauczycieli uczących i w gabinecie higieny szkolnej.
4. Wychowawca i pedagog podejmują decyzję o zasadności poinformowania rodziców (opiekunów prawnych) o zdarzeniu ewentualnie zaleceniu kontaktu z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną lub gabinetem psychologicznym.

Podejrzenie zaburzeń odżywiania u ucznia (anoreksja, bulimia)

1. W przypadku zaobserwowania gwałtownej utraty wagi u uczennicy/ucznia lub uzyskania informacji o niepokojącym natężeniu i rodzaju działań związanych z odchudzaniem się, nauczyciel omawia ten fakt z wychowawcą i pedagogiem szkolnym.
2. Wychowawca i pedagog konsultują sytuację z higienistką szkolną i wspólnie opracowują strategię postępowania.
3. Higienistka szkolna (lub pedagog bądź wychowawca) aranżuje sytuację, w której dokonuje się zważenia uczennicy i przeprowadza rozmowę na temat przyczyn odchudzania się.
4. Higienistka szkolna (lub pedagog bądź wychowawca) powiadamiają rodziców (opiekunów prawnych) o fakcie i zapraszają na rozmowę, która ma na celu omówienie sytuacji i zalecenie kontaktu ze specjalistami.
5. Higienistka, pedagog i wychowawca na bieżąco monitorują przebieg procesu leczenia.
6. Szkoła udziela wszelkiej możliwej pomocy i wsparcia leczonej się uczennicy/uczniowi (pomoc przy nadrabianiu zaległości, wynikających, np. z pobytu w szpitalu, umożliwienie zaliczania partii materiału w dogodnym dla uczennicy/ucznia terminie itp.)

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY

1. W przypadku zgłoszenia kradzieży przez poszkodowanego lub innych uczniów, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy o zaistniałym incydencie.
2. Nauczyciel interweniujący (ewentualnie wychowawca lub pedagog) dąży do zidentyfikowania osób biorących udział w zdarzeniu (poszkodowani, świadkowie i inne osoby, sprawca) oraz ustalenia okoliczności zajścia.
3. Proponowane sposoby ustalenia okoliczności zdarzenia w zależności od specyfiki sytuacji:
  - 1) rozmowa indywidualna z poszkodowanym,
  - 2) rozmowa indywidualna ze sprawcą lub osobą podejrzaną o popełnienie wykroczenia,
  - 3) rozmowa z ewentualnymi świadkami zdarzenia,
  - 4) poinformowanie klasy o zaistniałym zdarzeniu i próba ustalenia istotnych dla sprawy faktów.
4. Zawiadomienie dyrekcji szkoły o zaistniałym incydencie.
5. Zgłoszenie faktu kradzieży na Policję, o czym decyduje wychowawca w porozumieniu z dyrekcją szkoły, biorąc pod uwagę, m. in. wartość szkody.
6. W sytuacji ustalenia sprawcy kradzieży wezwanie jego rodziców (opiekunów prawnych), poinformowanie ich o zaistniałym zdarzeniu i ewentualnych konsekwencjach (np. zawiadomieniu Sądu Rodzinnego), zastosowanych sankcjach, zgodnie ze Statutem Szkoły, co ustala wcześniej wychowawca klasy w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
7. Jeżeli kradzież wartościowej rzeczy następuje w szatni (regulamin szatni mówi, że za pozostawione w szatni przedmioty wartościowe szkoła nie ponosi odpowiedzialności) lub na korytarzu czy boisku szkolnym, to sytuacja taka nie podlega interwencji pracowników

szkoły. Fakt ten uczeń zgłasza wicedyrektorowi szkoły, który niezwłocznie powiadamia o nim Policję.

PROCEDURY INTERWENCYJNE W PRZYPADKU NIEUPRAWNIONEGO KORZYSTANIA Z TELEFONU KOMÓRKOWEGO LUB INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH ORAZ NARUSZENIA WIZERUNKU

1. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie lub kradzież sprzętu.
3. Podczas zajęć edukacyjno–wychowawczych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (aparaty powinny być wyłączone i schowane) i innych urządzeń elektronicznych bez zgody nauczyciela.
4. Na przerwach międzylekcyjnych, przed i po zajęciach telefon może być używany w trybie „milczy”.
5. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innego sprzętu elektronicznego jest dozwolone jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. W przypadku złamania tej zasady dyrektor szkoły informuje o tym fakcie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz Policję.
6. Naruszenie przez ucznia zasad używania sprzętu elektronicznego na terenie szkoły powoduje zabranie go w obecności ucznia do depozytu przez nauczyciela interweniującego. Nauczyciel interweniujący informuje o tym fakcie wychowawcę. Sprzęt odbierają rodzice (opiekunowie prawni) ucznia. W dzienniku lekcyjnym sporządzona zostaje notatka.
7. Jeżeli sytuacja powtarza się po raz trzeci, uczeń ma zakaz przynoszenia telefonu do szkoły, a rodzice (opiekunowie prawni) mogą się z nim kontaktować przez sekretariat szkoły. Uczeń ma jednocześnie obniżone zachowanie o jeden stopień.
8. W przypadku, gdy uczeń nie chce oddać telefonu lub innego sprzętu elektronicznego nauczycielowi, nauczyciel informuje o tym fakcie pedagoga, a pedagog dyrektora szkoły. Pedagog lub dyrektor szkoły zawiadamia rodziców (opiekunów prawnych) i prosi o spotkanie. W trakcie rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) dyrektor informuje ich o konsekwencjach statutowych, jakie poniesie uczeń.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AKTU WANDALIZMU, ZNISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO LUB PRYWATNEGO

1. Nauczyciel, który zauważy szkodę ustala sprawcę i rozmiar szkody. Następnie podejmuje działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, ustala świadków, może skorzystać z nagrań monitoringu.
2. Nauczyciel interweniujący powiadamia wychowawcę, a następnie dyrektora szkoły oraz pedagoga.
3. Z uczniem, będącym sprawcą czynu, zostaje przeprowadzona rozmowa, w czasie której informuje się go o konsekwencjach statutowych oraz konieczności naprawy szkody. Fakt ten odnotowuje się w notatce służbowej.
4. Do szkoły zostają wezwani rodzice (opiekunowie prawni) ucznia, z którymi dyrektor przeprowadza rozmowę wyjaśniającą. W trakcie rozmowy ustala się termin naprawy szkody i ewentualnego rozliczenia finansowego.

PROCEDURY INTERWENCYJNE DOTYCZĄCE WYPADKÓW NA TERENIE SZKOŁY LUB POZA NIĄ

Nauczyciel, pracownik szkoły, który zaobserwował niepokojące zdarzenie lub dowiedział się o wypadku, ma obowiązek:

1. Zapewnić opiekę zarówno uczniowi poszkodowanemu, jak i uczniowi sprawcy wypadku, odizolować ich od siebie oraz innych licealistów.
2. Udzielić pierwszej pomocy i odprowadzić poszkodowanego do gabinetu higienistki szkolnej lub poprosić panią higienistkę o przybycie na miejsce zdarzenia.
3. W celu ustalenia okoliczności wypadku porozmawiać z poszkodowanym uczniem (o ile jest to możliwe) oraz uczniem sprawcą/współuczestnikiem wypadku i świadkami.
4. Higienistka w miarę możliwości udziela pomocy i sporządza notatkę, osoba interweniująca jest zobowiązana poinformować o zdarzeniu wychowawcę i dyrektora szkoły oraz zabezpieczyć dowody lub przedmioty pochodzące z wypadku, a następnie przekazać je dyrektorowi szkoły.
5. Szkoła (dyrektor lub osoba wyznaczona przez niego) ma obowiązek powiadomić rodziców (opiekunów prawnych) obydwu uczniów, a w szczególnie ciężkim przypadku wezwać pogotowie.
6. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) lub nieprzybycia rodziców (opiekunów prawnych) po uczniów, szkoła - wyznaczona do tego osoba jest zobowiązana zapewnić poszkodowanemu oraz sprawcy/współuczestnikowi opiekę do momentu przekazania uczniów rodzicom (opiekunom prawnym).
7. W przypadku, gdy nie ma przy uczniu rodziców (opiekunów prawnych), a lekarz pogotowia uzna za konieczne zabranie poszkodowanego do szpitala, obowiązkiem osoby interweniującej, wychowawcy lub innego pracownika szkoły (wyznaczonego przez dyrektora) jest pojechanie z uczniem na pogotowie i zaopiekowanie się nim aż do chwili przejęcia go przez rodziców (opiekunów prawnych), bądź do momentu podjęcia przez lekarzy decyzji o ewentualnym hospitalizowaniu.
8. W przypadku, gdy wypadek nosi znamiona lub jest czynem karalnym, przestępstwem, lub/i sprawca wypadku jest osobą nieznaną, dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia Policję, a przybyłym funkcjonariuszom przekazuje zabezpieczone dowody.

PROGRAM WYCHOWANIA PATRIOTYCZNEGO w Liceum Ogólnokształcącym

I Uroczyste obchodzenie świąt i rocznic państwowych

- 1) Udział dyrekcji, nauczycieli i uczniów w uroczystościach miejskich (wraz z poczem sztandarowym):
  - a) Święto Odzyskania Niepodległości,
  - b) Rocznica uchwalenia Konstytucji 3-go Maja.
- 2) Przygotowanie okolicznościowych programów i stosownych dekoracji w szkole:
  - a) Rocznica wybuchu II wojny światowej i inwazji ZSRR na Polskę,
  - b) Święto Odzyskania Niepodległości,
  - c) Kwiecień miesiącem pamięci narodowej,
  - d) Rocznica uchwalenia Konstytucji 3-go Maja.
- 3) Bieżące śledzenie propozycji KO i władz miasta dotyczących imprez o charakterze patriotycznym – branie w nich udziału, informowanie i zachęcanie uczniów do angażowania się w nie.

II Dbalność o ceremoniał szkolny

- 1) Udział w uroczystościach rocznicowych pocztu sztandarowego z hymnem państwowym.
- 2) Podkreślanie rangi uroczystości wizytowym ubiorem uczniowskim.
- 3) Szczególna oprawa uroczystości obchodów Święta Patrona.
- 4) Stosowanie ceremoniału szkolnego w trakcie uroczystości szkolnych:
  - a) rozpoczęcie roku szkolnego,
  - b) główna uroczystość obchodów Dni Patrona,
  - c) zakończenie roku szkolnego klas maturalnych,
  - d) zakończenie roku szkolnego pozostałych uczniów.

III Uwzględnienie treści patriotycznych na lekcjach wychowawczych, lekcjach przedmiotowych i zajęciach pozalekcyjnych

1. Tematyczne lekcje wychowawcze (w planach pracy wychowawców klas), np.:
  - a) Czym jest patriotyzm?
  - b) Postacie z polskiej historii, które chciałbym poznać osobiście i dlaczego.
  - c) Miejsca wiążące się z historią Polski, które zwiedzaliśmy.
  - d) Czy wchodzący w dorosłość Polak XXI wieku jest patriotą czy „obywatelem świata”?
  - e) Media – propagują czy negują polskość?
  - f) Wyznaczniki patriotyzmu w różnych krajach a polski patriotyzm.
  - g) Pozytywna i negatywna rola tradycji, wzorów i stereotypów społecznych w kształtowaniu naszych postaw i zachowań.
  - h) Zalety i wady udziału w życiu politycznym państwa.
  - i) Emigracja młodych ludzi do innych krajów – przyczyny, efekty w postaci narodowościowych przeobrażeń.
  - j) Czy kraje powinny pielęgnować swoją tożsamość narodową, czy poddać się globalizacji?

2. Realizacja treści patriotycznych na lekcjach języka polskiego. Przykładowe zagadnienia:
  - a) postawy Polaków wobec Ojczyzny na przestrzeni epok,
  - b) liryka patriotyczna – znaczenie dla postawy ojczyźnianej „Bogurodzicy”, „Roty”, „Mazurka Dąbrowskiego”,
  - c) historia hymnu państwowego, szacunek wobec symboli narodowych,
  - d) współczesne postawy patriotyczne na przykładzie literatury najnowszej,
  - e) lekcje z kultury języka – patriotyczny wymiar dbałości o staranność wypowiedzi; używanie zwrotów z języków obcych jako przejaw zanieczyszczenia j. polskiego,
3. Podkreślanie wagi różnych wydarzeń dla kształtowania tożsamości narodowej na lekcjach historii:
  - a) w klasie pierwszej – omawianie tworzenia państwa polskiego,
  - b) w klasie drugiej – powstania i walka narodowowyzwoleńcza Polaków,
  - c) w klasie trzeciej – walki w okresie II wojny światowej i czasy komunizmu.
4. Lekcje w muzeum, w Archiwum Państwowym, w IPN.
5. Wycieczki do miejsc pamięci narodowej i miejsc ważnych wydarzeń historycznych.

IV Poznawanie tradycji i historii IV Liceum Ogólnokształcącego oraz kształtowanie przywiązania do „małej ojczyzny”

- 1) Prowadzenie kalendarium wydarzeń historycznych.
- 2) Poznawanie zabytków miasta i okolic, ich architektury, zwiedzanie muzeów i edukacja w kierunku historii sztuki.
- 3) Praca członków koła historycznego nad monografią „Cerkwie i synagogi Podkarpacia”
- 4) Zapoznavanie uczniów z historią szkoły poprzez prezentowanie im filmów, kronik i archiwalnych zdjęć z różnych wydarzeń z życia szkoły.
- 5) Organizowanie spotkań z absolwentami, informowanie o losach wybitnych uczniów szkoły.
- 6) Uczenie słów i melodii hymnu szkoły, ćwiczenie wykonania (razem z hymnem państwowym).
- 7) Zaprezentowanie z okazji Dni Patrona galerii dokonań Dyrektorów LO.
- 8) Założenie „Księgi Zmarłych Nauczycieli”, dbanie o ich groby, pamięć o nich.

V Kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych eksponujących polskość z równoczesnym umacnianiem w nich poczucia przynależności do wspólnoty europejskiej

- 1) Udział uczniów w wymianach międzynarodowych z zaprzyjaźnionymi szkołami.

VI Dbalność o piękno języka ojczystego i kulturę słowa

- 1) Udział uczniów w konkursach krasomówczych.
- 2) Eksponowanie własnej twórczości literackiej i poetyckiej uczniów w gablotach szkolnych.
- 3) Wydawanie szkolnej Gazety Literackiej.
- 4) Organizowanie wyjść do teatru.
- 5) Prowadzenie teatru szkolnego i wspieranie jego aktywności.
- 6) Umieszczenie na gazetkach ściennych w klasach treści hymnu polskiego i hymnu szkoły.